

ÚSTAV SPECIÁLNĚPEDAGOGICKÝCH STUDIÍ
PEDAGOGICKÉ FAKULTY

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

organizuje

XII. MEZINÁRODNÍ KONFERENCI
k problematice osob se specifickými potřebami

a

VII. MEZINÁRODNÍ DRAMATERAPEUTICKOU
KONFERENCI

na téma:

„Teorie praxi - praxe teorií.“

Konference se konají pod záštitou
děkanky Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

prof. PaedDr. Libuše Ludíkové, CSc.

ve dnech
2. – 3. 3. 2011

Místo konání: Regionální centrum Olomouc,
Jeremenkova 40B, OLOMOUC

Cíle konference:

Setkání odborníků ze všech oblastí speciální pedagogiky, kteří pracují ve školství, při poskytování sociálních služeb nebo ve zdravotnictví, přinese interdisciplinární pohledy na práci s osobami s postižením bez ohledu na věkovou kategorii. Klíčovými výrazy pro rok 2011 jsou speciální pedagogika praxe a teorie. Otázky metodologické i metodické by měly spojovat oblast teorie s oblastí praktickou a umožnit cestou vzájemné výměny informací posunutí oboru vpřed a rozvinout širší odbornou spolupráci.

Pořadatelé jsou přesvědčeni, že ani aktuálnosti, ani pojetí současného paradigmatu speciální pedagogiky není možné dosáhnout bez příležitostí k setkávání v rámci oboru i mimo něj.

Konference, na kterou si dovoluujeme vás pozvat, by měla být příležitostí ke společnému hledání, nacházení a spolupráci.

Odborné sekce konference:

1. dramaterapeutická
2. etopedická
3. logopedická
4. práce se seniory
5. psychopedická
6. somatopedická
7. surdopedická
8. tyflopeditická
9. doktorandů

VĚDECKÝ A PROGRAMOVÝ VÝBOR KONFERENCE:

prof. PaedDr. Libuše Ludíková, CSc.

doc. Mgr. Kateřina Vitásková, Ph.D.

doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D.

doc. PaedDr. Alžběta Peutelschmiedová, Ph.D.

prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.

prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, PhD.

ORGANIZAČNÍ VÝBOR KONFERENCE:

Mgr. Petra Jurkovičová, Ph.D.

Mgr. Miluše Hutýrová, PhD

Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.

doc. PhDr. PaedDr. Olga Krejčířová, Ph.D.

Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D.

Prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, PhD.

Mgr. Ditra Finková, Ph.D.

Mgr. Renata Mlčáková, Ph.D.

doc. PhDr. Eva Suralová, Ph.D.

RÁMCOVÝ PROGRAM KONFERENCE

2. 3. 2011

8:30 – 9:30 registrace účastníků
9:30 – 12:30 slavnostní otevření konference, hlavní referáty

12:30 – 13:30 přestávka na oběd

13:30 – 16:30 - jednání v sekcích dle dispozic zveřejněných v RCO

16:30 - 17:00 - posterová sekce

17:30 divadelní představení aula PdF, Žižkovo náměstí 5

3. 3. 2011

jednání v sekcích probíhají odděleně¹:

dramaterapeutická – aula PdF UP, Žižkovo nám.

etopedická – hlavní budova PdF učebna č. 22

logopedická sekce – ZŠ a MŠ logopedická Olomouc, třída Svornosti 37/900

práce se seniory - Centrum denních služeb, Rooseveltova 88a, 779 00 Olomouc
(v rámci Sociálních služeb pro seniory Olomouc, příspěvková organizace, Žižkova 618/14, 770 10 Olomouc),

09:00 - 12:00

12:00 - 14:00 přestávka na oběd a přesun

14:00 - 16:00 Klub pro seniory, U Hradeb 2, 779 00 Olomouc.

psychopedická - chráněné pracoviště Betanie

somatopedická – Trend Olomouc

surdopedická – školy pro SP Kosmonautů,

tyflopeditická – Středisko rané péče, Střední novosadská 52 (od 09:30),

doktorandů - hlavní budova PdF učebna č. 21

9:00 – 12:00 jednání v sekcích dle dispozic

12:00 – 13:00 přestávka na oběd

13:00 - 16:30 jednání v sekcích a závěr konference

JEDNÁNÍ V PLÉNU

Slavnostní otevření konference

9:30 – 9:40 zahájení

prof. PaedDr. Libuše Ludíková, Ph.D.,
děkanka PdF UP Olomouc

doc. PhDr. Eva Souralová, Ph.D.,
ředitelka Ústavu speciálněpedagogických studií PdF UP Olomouc

9:45 - 10:15

Dr. Joanna Kossewska,
Department of Psychology, Pedagogical University of Krakow, Poland
„Deaf social cognition in the context of Theory of Mind development“

10:20 – 10: 50

Doc. PhDr. Jiří Jankovský, Ph.D.,
Arpida České Budějovice O.S.
„Rehabilitace jako pedagogický jev“

10:50 - 11:20 přestávka

11:20 – 11:50

MUDr. Hana Deáková,
Co očekávám jako matka dítěte s postižením od odborníků.

12:00 - 12:30

Bc. Květa Otthová,
místostarostka města Vsetín
„Spolupráce se speciálními pedagogy v kontextu přínosu řešení problematiky města Vsetín.“

Program v sekci: Dramaterapie 11

Emília Halinkovičová, Albín Škoviera - Hranie rolí v práci s autistickým dieťaťom v rodine

Marcela Voždová - Ukázka metodiky práce v dramaterapii s klienty s mentálním postižením

Šárka Kropáčková - Divadlo s romskou mládeží

Martin Dominik Polínek, - Expresivně-formativní potenciál ZUŠ pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Albín Škoviera - Možnosti techniky „náhradná psychodramatická rodina“ v terapeutickéj a prevýchovnej praxi

Pavel Svoboda - Individuální poetoterapeutická intervence

Jana Jurášová - Pomáháme Pomáhat aneb využití terapeutické práce v rámci první pomoci

Kristýna Krahulcová, Jana Vožechová. - Využití storytellingu při práci s klienty se závislostí

Kristýna Krahulcová, Jitka Marelová – Find your way

Michal Růžička - Mediace v terapeutické práci s rodinou

Jan Buchta, Šárka Kropáčková, Veronika Nýdrlová, Lenka Remsová, Dagmar Weisbauerová, Michaela Zapletalová - Od útlaku k Divadlu Fórum

Program v sekci: Logopedie 11

Renata Mlčáková - Longitudinální sledování rozvoje komunikační schopnosti u dívky s vývojovou dysfázií

Pavel Svoboda - Dyskalkulie - problémy speciálně pedagogické diagnostiky

Iryna Izmaylova - Pragmatics is the Social Aspects of Communication

Barbora Bočková, Jiřina Klenková - Aplikace subtestů Heidelberského testu řečového vývoje v diagnostice vývojové dysfázie

Yveta Odstrčilíková - Reedukační přístupy u dětí se specificky narušeným vývojem řeči v podmínkách speciálně pedagogického centra

Alena Říhová - Reflexe rodičů dětí s poruchou autistického spektra na stávající stav v poskytování péče o osoby s PAS v raném věkovém období.

Pavla Švojgrová - Analýza zajišťování poradenských služeb pro žáka s narušenou komunikační schopností v základní škole.

Veronika Girglová - Komunikace a komunikační kompetence žáka s narušenou komunikační schopností v kontextu základního vzdělávání

Monika Kunhartová, Mgr. - Speciálněpedagogická intervence u osob se syndromy spojenými s orofaciálními rozštěpy

Eva Urbanovská. - Student s poruchami autistického spektra na střední škole.

Program v sekci: Psychopedie 9

Rastislava Brtková - Celoživotné vzdelávanie učiteľov špeciálnych základných škôl vybraných krajov Slovenska (prešovský, trenčiansky, trnavský a žilinský kraj) – aktuálny stav a perspektívy

Jozef Štefan - Diagnostické možnosti zamerané na identifikáciu výtvarného nadania a talentu u jednotlivcov s mentálnym postihnutím.

Alena Jancurová - Využívanie informačno-komunikačných technológií (IKT) v procese edukácie u jednotlivcov s viacnásobným postihnutím

Adriana Gajdošíková - Identifikácia, analýza a deskripcia aktivít celoživotného vzdelávania pre učiteľov špeciálnych základných škôl vo vybraných krajoch na Slovensku

Katarína Cabanová - Zkvalitnenie úrovne pozornosti žiakov s ADHD a ADD

Petra Bendová - Aplikace vybraných fyzioterapeutických konceptů a metod do oblasti speciálně pedagogické praxe

Tibor Vojtko - Text v učebnici pro žáka s mentální retardací - specifika učení z textu

Kateryna Kolchenko, Nadiya Kozlikovska, Post Graduate - Extra-curricular Activity of Students with Disability as an Advantage in the Process of Their Future Employment

Kateryna Kolchenko, Viktor Olefir, Oleksiy Fast, Post-Graduate - Ukrainian Legislation Concerning People with Disability Inclusion into Educational Environment

Jaromír Maštalíř - Využití koncepce plánování zaměřené na člověka pro uživatele sociálních služeb se zdravotním postižením

Program v sekci: Somatopedie 6

Ilona Fialová - Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním v prostředí základní školy

Petra Bendová - Zkvalitňování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji

Barbora Ludíková - Dospívající dívky trpící trombózou a jejich predispozice pro ni.

Darina Aleksijević, Jiřina Zapletalová - Neuroendokrinní dysfunkce u dětí a dospívajících po úrazech mozku

Terézia Harčaričková - Niektoré aspekty školského sebahodnotenia žiakov s telesným postihnutím

Zuzana Lucká - Psychomotorická terapia u mladých žien s nervovo-svalovým ochorením

Program v sekci: Etopedie 7

Martin Kaliba - Volba tématu závěrečné práce jako výraz odborné profilace v pregraduální přípravě speciálních pedagogů

Jan Kudry - Specifikace trestního řízení kriminality dětí a mládeže

Michal Růžička - Dokážu to? Aneb krátký intervenční program pro Ambulantní léčbu osob závislých na stimulantech

Miluše Hutyrová, Michal Růžička - Zkušenosti praktiků a naděje teorie. Půjdem spolu?

Petr Havelka - Teorie a praxe při ukládání opatření nezletilým, kteří se dopustili činu jinak trestného.

Barbora Vodičková, Magdalena Szabová, Monika Stupková, - Tvorivé aktivity – inkluzívny priestor pre deti s problémami v správaní

Barbora Kovářová - Problematika výuky v českém jazyce u žáků-cizinců na základních školách

Veronika Boďová, Alžběta Kratochvílová, panelová diskuse – Potřebujeme školu pro „zlobivé“ děti?

Program v sekci: Surdopedie 14

Margita Schmidtová - Vplyv multikulturalizmu a interkulturalizmu na rodiny a vzdelávanie sluchovo postihnutých z rozličného etnického prostredia na Slovensku.

Marian Groma, Radomír Masaryk - Reprezentácie úspechu a postihnutia v kvalitatívnom a kvantitatívnom výskume. Implikácie pre populáciu nepočujúcich a nedoslýchavých

Katarína ZBORTEKOVÁ - Interaktívny program na podporu sociálneho začlenenia integrovane vzdelávaných sluchovo postihnutých žiakov – jeho efekt a možnosti využitia

Lubica Kročanová - Hodnotenie sociálnych aspektov inklúzie detí so sluchovým postihnutím v materskej škole

Petra Potměšilová - Osoby se sluchovým postižením a volný čas

Darina Tarcsiová - Speciálno pedagogická andragogika so zameraním na osoby so sluchovým postihnutím

Martin Novák - Zkušenosti se simultánním přepisem na vysokých školách

Klaudia Gušťaříková, Mgr. - Psychosociálna podpora a poradenstvo pre klientov s poruchou sluchu v dospelosti

PhDr. Lenka Hricová; PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. - Význam teorie pro praxi a význam praxe pro teorii – Analýza postojů studentů oboru surdopedie k odborným praxím

PhDr. Lenka Hricová; PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. - Propojení teorie a praxe v oblasti terciárního vzdělávání speciálních pedagogů se zaměřením na surdopedii

Silvia Šuverová, PaedDr., PhD. - Detské interpretácie javov zo sveta ticha. Nová výzva, alebo zbytočnosť?

Hanáková, Potměšil, Urbanovská - Resilience rodin s dítětem s vadou sluchu

Mgr. Adéla Hanáková; prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D.; Mgr. Eva Urbanovská - Aktuální obraz postavení logopedie s akcentem na jedince se sluchovým postižením

Yan Peng, Potměšil Miloň - Primary mainstream teachers' attitudes towards inclusion of students with special educational needs: a perspective from Czech Republic

Program v sekci: Tyflopédie 9

Klára Eliášková, Miroslava Wagnerová - Dramatická výchova na střední škole pro zrakově postižené

Jana Lopúchová - POČÍTAČOVÝ PROGRAM AKO INOVATÍVNA ALTERNATÍVA NA PODPORU ZRAKU K TRADIČNÝM REEDUKAČNÝM METÓDAM

Ivan Antov - Od poezie k mezipředmětové spolupráci ve střední škole pro zrakově postižené a zpět

Dita Finková - Rozvoj osob se zrakovým postižením v oblasti prostorové orientace za použití speciálních pomůcek

Viera Andreánska, Miroslav Andreánsky - Pokus o zistenie miery akceptácie zrakového postihnutia rozličnými skupinami majoritnej populácie

Veronika Růžičková - Výhody e-learningové výuky pro zprostředkování teoretických i praktických znalostí studentům speciální pedagogiky osob se zrakovým postižením

RÖDEROVÁ, Petra - Profesní příprava a příprava pro život mladých lidí s postižením zraku

Kateřina Stejskalová - Kvalita života dětí s retinopatií nedonošených – teoretická východiska a praktické aplikace

Lenka Mitrychová - Využití terapeutických technik hry u osob se zrakovým postižením

Regec Vojtech - Využitie informačných a komunikačných technológií u žiakov so zrakovým postihnutím na stredných školách

Program v sekci: Práce se seniory 8

2. 3. 2011

Místo konání: Regionální centrum Olomouc, Jeremenkova 40B.

Časový průběh sekce: od 13:30 – 17:00 hod.

13:30 – 13:35	<i>Zahájení jednání v sekci Práce se seniory.</i> Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D.
13:35 – 14:00	Ing. Alena Šejharová (Univerzita třetího věku a ČVUT v Praze) <i>Novinky ve výuce seniorů.</i>
14:00 – 14:05	<i>Diskuse</i>
14:05 – 14:30	Bc. Robert Pitrák (ŽIVOT 90, sekce krizové pomoci a poradenství) Služby pro seniory v rámci organizace ŽIVOT 90.
14:30 – 14:35	<i>Diskuse</i>
14:35 – 15:00	Mgr. et Mgr. Marie Chrásková (Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci) Vnímání kvality života klientů v domovech pro seniory.
15:00 – 15:05	<i>Diskuse</i>

15:05 – 15:20	PŘESTÁVKA
15:20 – 15:45	Mgr. Oldřich Müller, Ph.D. (Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci) <i>Specifika práce s osobami seniorského věku s demencí Alzheimerova typu.</i>
15:45 – 15:50	<i>Diskuse</i>
15:50 – 16:15	Mgr. Hana Joklíková (Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci) <i>Senior s diagnózou věkem podmíněná makulární degenerace z pohledu speciální andragogiky tyflopeditické.</i>
16:15 – 16:20	<i>Diskuse</i>
16:20 – 16:45	Mgr. Zdeňka Kozáková, Ph.D. (Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci) <i>Alternativa spolupráce s domovem pro seniory v rámci mezinárodního pobytu pro osoby s mentálním postižením.</i>
16:45 – 16:50	<i>Diskuse</i>
	Domluva místa setkání na druhý den sekce, diskuse o možnostech dopravy do Centra denních služeb, Rooseveltova 88a, Olomouc (v sekci budou k dispozici mapky a čísla spojů MHD)

3. 3. 2011

DOPOLEDNÍ BLOK

Místo konání: Centrum denních služeb, Rooseveltova 88a, 779 00 Olomouc

(Centrum denních služeb provozuje své služby v rámci organizace: Sociální služby pro seniory Olomouc, příspěvková organizace, Zikova 618/14, 770 10 Olomouc)

Časový průběh: od 9:00 – 12:00 hod.

9:00 – 10:00	Bc. Mgr. Veronika Hojgrová, DiS. (vedoucí Centra denních služeb, Olomouc) <i>Centrum denních služeb, Rooseveltova 88a, 779 00 Olomouc (v rámci Sociálních služeb pro seniory Olomouc, příspěvková organizace, Zikova 618/14, 770 10 Olomouc).</i>
--------------	--

	<p>Seznámení účastníků konference s <i>Centrem denních služeb, Rooseveltova 88a, 779 00 Olomouc</i> a jeho zasazením do celkového rámce činnosti <i>Sociálních služeb pro seniory Olomouc, příspěvková organizace, Zikova 618/14, 770 10 Olomouc</i>. Seznámení s fungováním, s cílovou skupinou, s typy služeb a aktivit, jež nabízí osobám seniorského věku. Prezentované informace budou doplněny prohlídkou zařízení.</p> <p>Diskuse</p>
10:00 – 11:00	<p>Mgr. Henrieta Košalová (Centrum MEMORY n.o., Bratislava)</p> <p><i>Workshop: Aktivizačný a terapeutický tanec s ľuďmi s demenciou.</i></p> <p>Diskuse</p>
11:00 – 11:25	<p>Mgr. Hana Bednářová (Katedra aplikovaných pohybových aktivit, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci)</p> <p><i>Vhodné pohybové aktivity pro seniory.</i></p>
11:25 – 11:30	Diskuse
11:30 – 12:00	DISKUSE K DOPOLEDNÍMU BLOKU

12:00 - 14:00	Přestávka na oběd a přesun
---------------	-----------------------------------

ODPOLEDNÍ BLOK

Místo konání: Klub pro seniory, U Hradeb 2, 779 00, Olomouc.

Časový průběh: 14:00 - 16:30

14:00 – 16:00	<p>PhDr. Darina Sedláčková (spoluzakladatelka společnosti Živá paměť, o.p.s., Na Poříčí 12, 110 00 Praha 1, koordinátorka Regionálních kontaktních center pro oběti nacismu a mezigenerační dialog)</p> <p><i>Projekt kontaktních center pro oběti nacismu a mezigenerační dialog. Sociální rehabilitace obětí nacismu.</i></p> <p>Seznámení účastníků konference s ideou projektu, jeho zasazením do celkového rámce činnosti o.p.s. Živá paměť, typy aktivit, jež centrum bývalým obětem</p>
---------------	---

	nacismu a jejich blízkým nabízí (reminiscenční terapie, kontaktní kavárna, tematické besedy, odborné přednášky, společné návštěvy výstav, koncertů, divadelních představení, exkurze na památná místa či do kulturních a historických památek, rehabilitační cvičení, hudební odpoledne atd.). <i>Diskuse s klienty centra o jejich potřebách a zájmech.</i>
16:00 – 16:30	DISKUSE K ODPOLEDNÍMU BLOKU ZÁVĚREČNÁ DISKUSE UKONČENÍ PRÁCE V SEKCI: PRÁCE SE SENIORY

Program v sekci: Doktorandů 11

Petra Křížkovská - Reálné možnosti celoživotního vzdělávání u dospělých osob s mentálním postižením.

Martina Čermáková - Specifika péče o dítě předškolního věku před kochleární implantací

Ivana Horváthová - Poznatky pedagogov na bežných základných školách v okrese Šaľa o žiakoch s výchovno-vzdelávacími potrebami

Lenka Hricová, Lenka Doležalová - Význam teorie pro praxi a význam praxe pro teorii – Analýza postojů studentů oboru surdopedie k odborným praxím

Lenka Hricová, Lenka Doležalová - Propojení teorie a praxe v oblasti terciárního vzdělávání speciálních pedagogů se zaměřením na surdopedii

Eliška Vymazalová - Tréninkové bydlení jako faktor transformace pobytových sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením v kontextu zahraničních zkušeností

Petra Tomalová - Fundraising v neziskových organizacích/Fundraising of non-profit organizations

Pavla Brádlová, Mgr. - Speciálně pedagogická diagnostika v praxi

Pavel Bič; - Hudebně-pohybová terapie s prvky logopedické stimulace u klientů s kombinovaným postižením

ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ

Plénum

Deaf social cognition in the context of Theory of Mind development

Joanna Kossewska - Department of Psychology, Pedagogical University of Krakow, Poland

Summary

The standard account of human social understanding is that we understand people's behavior in terms of their mental states. The ability to reason about mental states has been called a theory of mind (Premack & Woodruff, 1978). This "folk psychological" account comes in two major versions: theory theory (Gopnik, Meltzoff, 1998) and simulation theory (Davies & Stone, 1995). The two views differ with regard to the kind of psychological process used to go from observable behavior to mental state attributions. The kind of psychological process with are the prerequisites of theory of mind development might play the fundamental role in Deaf social cognition and its specific pattern. The presentation will point out the main as well as crucial factors in the basis of recent studies results.

Rehabilitace jako pedagogický jev

Rehabilitation as a pedagogical phenomenon

doc. Jiří Jankovský

Klíčová slova: rehabilitace, disabilita, ucelený systém rehabilitace, pedagogické prostředky rehabilitace, multidisciplinární tým, coping, ARPIDA

Key words: rehabilitation, disability, a comprehensive rehabilitation system, rehabilitation of educational resources, a multidisciplinary team, coping, ARPIDA

Abstrakt příspěvku

Péče o osoby se zdravotním postižením (s disabilitou), zejména pak péče o lidi s pohybovým postižením (např. o děti s infantilní cerebrální parézou), vyžaduje komplexní přístup v duchu uceleného systému rehabilitace (USR), jenž propojuje péči v oblasti zdravotní, výchovně vzdělávací, sociální a pracovní. Právě v dětském věku a při péči o mládež se intenzivně uplatňují především prostředky pedagogické. Kvalita výchovy a získaného vzdělání totiž mnohdy rozhodují (při respektování rovných příležitostí) o kvalitě budoucího života těchto osob, resp. o míře a úspěšnosti jejich integrace v přirozeném sociálním prostředí. Je to proces, v němž je zapotřebí vyrovnat se s mnohými problémy, např. s resortismem, schopností naučit se pracovat v multidisciplinárním týmu, atp. Nicméně, pedagogické prostředky se dotýkají i velmi citlivých témat, jako je např. proces vyrovnávání se rodiny s narozením těžce zdravotně postiženého dítěte a jeho přijetím (coping), popřípadě problematika sdělování/nesdělování závažné diagnózy s nepříznivou prognózou, atp.

Z uvedeného je zřejmé, že je zde celá řada témat (problémů) vhodných pro výzkum, teoretické zpracování, ale i jejich realizaci v klinické praxi. Příkladem může být činnost centra ARPIDA v Č. Budějovicích, které je klinickým pracovištěm Zdravotně sociální fakulty JU.

Summary

The care for people with disabilities, especially with physical disabilities (for example children with infantile cerebral palsy), requires a complex approach based on the comprehensive system of rehabilitation (USR). The system combines health care with the treatment in educational, social and occupational area. Educational methods are applied intensively especially in childhood and during the care of the youth. The quality of educational process and the gained knowledge often determine (with respect of equal opportunities) the quality of life for these people, respectively the measure and the success of their integration into normal social environment. It is a process during which it is necessary to cope with many problems, departmentalism for instance, with ability to

learn how to work in a multidisciplinary team, and so on. Nevertheless, the pedagogical means affect such sensitive issues as the family acceptance of the birth of a severely disabled child and the process of coping with him, or the problem whether to disclose or not the serious diagnosis with a poor prognosis.

The mentioned facts indicate that there are many topics (problems) suitable not only for research and theoretical treatment, but also for implementation in clinical practice. An example might be the activity of the centre ARPIDA in České Budějovice, which is a clinical department of the Faculty of Social Health.

Etopedická sekce

Volba tématu závěrečné práce jako výraz odborné profilace v pregraduální přípravě speciálních pedagogů

The Choice of Topic for the Final Thesis as a Means of Professional Profilation in Pregradual Preparation of Special Educators

Martin Kaliba, Mgr. - Katedra speciální pedagogiky, PdF UHK

Klíčová slova: speciální pedagogika-etopedie-sociální deviace-studenti VŠ

Key words: special education-behaviour disorders-social deviance-university students

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se zabývá individuální profilací v oboru u studentů speciální pedagogiky v rámci pregraduální přípravy a jejich zájmem o dílčí témata na základě volby tématu závěrečných prací. Pozornost bude věnována především výběru témat z oblasti etopedie a sociální patologie. Součástí příspěvku bude analýza volby témat bakalářských/diplomových prací studentů speciální pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové.

Summary

The article deals with the individual profilation of the students of Special Education in the framework of pregradual preparation and their interest in partial themes on the basis of the choice of topics for the final thesis. The attention will be given especially to the choice of the topics from the area of behaviour disorders and social deviance. The analysis of the choice of topics for bachelor's/master's theses of the students of Special Education at the Faculty of Education, University of Hradec Králové.

Specifikace trestního řízení kriminality dětí a mládeže

Specifications of the criminal proceedings of children and youth crime

Jan Kudry, Mgr. - Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor služby kriminální policie a vyšetřování, Beroun

Klíčová slova: trestní řízení, Policie České republiky, čin jinak trestný, provinění, soud, dítě

Key words: criminal proceedings, Czech Police, otherwise a criminal offense, wrongdoing, court, child

Abstrakt příspěvku nebyl dodán.

Tvorivé aktivity – inkluzívny priestor pre deti s problémami v správaní
Creative Activities – offering an inclusive space for children with behavioral problems

Mgr. Barbora Vodičková, PhD.; Magdalena Szabová, PaedDr.; Monika Stupková, PaedDr. -
Pedagogická fakulta UK, Katedra liečebnej pedagogiky, Bratislava

Klíčová slova: inklúzia, tvorivé aktivity, deti problémami v správaní, vzťah

Key words: inclusion, creative activities, children behavioral problems, relationship

Abstrakt příspěvku

Inklúzia spája rozličnosti, v jej priestore panuje rovnoprávnosť, rovnocennosť, akceptácia, porozumenie. V životnom, rodinnom, pracovnom, školskom procese hľadá a ponúka spôsoby ako zaobchádzať s odlišnosťami a produktívne ich využívať.

Tvorivé aktivity umožňujú uchopiť a pochopiť kúzlo, silu, pozitívitu individuálnych rozdielov. Prinášajú možnosť tvorby živého obrazu, mozaiky, mandaly – umeleckých útvarov zložených z rôznorodých, rôznofarebných dielikov. Umožňujú stavať dom, kde má každý svoje miesto a svoje poslanie. Podľa svojich predstáv a potrieb. Spojovacím materiálom je vždy vzťah. Autorky predstavujú program kde prostredníctvom spojenia viacerých tvorivých aktivít utvoria priestor pre uplatnenie sa detí s problémami v správaní v inkluzívnej skupine.

Summary

Inclusion combines diversities in order to achieve equality, acceptance and understanding within this area. In the framework of family, work and school, inclusion is looking for ways to offer or to deal with differences and use them productively. Creative activities allow children perceive and understand the charm, strength, positivity of individual differences. Creative activities also bring the possibility of creating a living picture frame, mosaics and mandalas. Creative activities will allow to build a home where everyone has their place and their purpose, according to their projections and needs. The connecting component is always relationship. The authors will present the program, were through a combination of several creative activities, will create an environment for nurturing the development of children with behavioral problems in an inclusive group.

Teorie a praxe při ukládání opatření nezletilým, kteří se dopustili činu jinak trestného

Petr Havelka PaedDr. - PČR SKPV OOK Znojmo

Klíčová slova: opatření, nezletilý, probační a mediační služba, trest.

Key words: provision, juvenile, Probation and Mediation Service, Punishment

Abstrakt příspěvku

Příspěvek pojednává o praktických problémech při uskutečňování opatření dle zákona 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) z pohledu probační a mediační služby.

Summary

This paper deals with practical problems in realizing provision by the Act Nr. 218/2003, on youth liability for unlawful acts and judiciary of juvenile affairs (law on Juvenile judiciary) from the perspective of Probation and Mediation Service.

Dokážu to? Aneb krátký intervenční program pro Ambulantní léčbu osob závislých na stimulantech

Michal Růžička, Mgr., Ph.D. - P-Centrum, Olomouc

Klíčová slova: krátký intervenční program, kokain, crack, pervitin, metodika pervitin. Rugby house, P-Centrum

Key words: The brief intervention programme, cocaine, crack, pervitin, methodology pervitin, Rugby house, P-centrum

Abstrakt příspěvku

Cílem příspěvku je informovat čtenáře o novém postupu ambulantní práce s lidmi závislými na stimulačních drogách (kokain, crack, pervitin). Nová metodika práce s názvem Krátký intervenční program je využívána ve Velké Británii. V rámci spolupráce s Britskou společností Rugby house, která je garantem zmíněné metodiky bude tento program přepracován pro uživatele pervitinu, následně bude v průběhu tří let vyhodnocována jeho úspěšnost. Výsledkem práce bude nová metodika s názvem: krátký intervenční program pro uživatele pervitinu.

Summary

The goal of this report is to inform about a new strategy of ambulatory work with users and people addicted to stimulant drugs (cocaine, crack, pervitin). The new methodology is called the brief intervention programme and it is being used in the Great Britain. The author of this methodology is Aidan Gray from Rugby House in London. We want to use this methodology in the Czech Republic in terms of cooperation between P-Centrum Olomouc and the Rugby House London. The programme was primarily prepared for persons addicted to cocaine and crack. We want to adapt it for users of pervitin in the Czech Republic. During three years period we will evaluate the programme and its successfulness. The outcome of our work will be the Brief intervention programme for users of pervitin.

Zkušenosti praktiků a naděje teorie. Půjdeme spolu?

Miluše Hutýrová, Mgr., Ph.D., Michal Růžička, Mgr.Ph.D. – Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta, UP, Olomouc

Klíčová slova: teorie, praxe, speciální pedagogika, edukace

Key words: theory, practice, special education, education

Abstrakt příspěvku

Cílem příspěvku je poukázat na výsledky výzkumu mezi pracovníky institucí zabývajícími se problematikou osob s poruchami chování a mezi studenty. Z těchto výsledků vyplývají potřeby paxe od teorie a teorie od praxe.

Summary

This paper aims to highlight the achievements of the research staff of institutions dealing with issues of persons with disabilities and behavior among students. These results suggest the need paxe from theory and theory from practice.

Logopedická sekce

Longitudinální sledování rozvoje komunikační schopnosti u dívky s vývojovou dysfázií Longitudinal Monitoring of Communication Skills Development of a Girl with Developmental Dysphasia

Renata Mlčáková, Mgr., Ph.D. - Ústav speciálněpedagogických studií/ Institute of Special Education Studies

Klíčová slova: logopedické vyšetření, mluva, porozumění, čtení, psaní, matematika, lateralita
Key words: speech language examination, speaking, understanding, reading, writing, mathematics, laterality

Abstrakt příspěvku

Příspěvek sleduje rozvoj komunikační schopnosti u dívky mladšího školního věku se suspektní vývojovou dysfázií. Obsahem první části příspěvku jsou údaje týkající se dívčiny osobní, rodinné, školské anamnézy. Druhá část seznamuje s výsledky logopedického vyšetření děvčete a některými aktivitami logopedické intervence. Výsledky aktuálního logopedického vyšetření jsou porovnávány s výsledky vyšetření provedených před 7 a 15 měsíci.

Summary

The article is interested about communication skills development of a younger-school aged girl with suspected developmental dysphasia. In the centre of our interest there are some data about personal, family and school anamnesis. The second part of the article give us the results of speech language examination of the girl and some activities of speech language therapy. Actual results of speech language examination of the girl and results of examination we investigated 7 months and 15 months ago are compared.

Dyskalkulie - problémy speciálně pedagogické diagnostiky

Dyscalculia - problems of special pedagogical diagnosis

Pavel Svoboda, Mgr. Ph.D. - USS PdF UP Olomouc

Klíčová slova: dyskalkulie, narušené matematické schopnosti, ideognostická a praktognostická dyskalkulie

Key words: dyscalculia, disturbed mathematical abilities, ideognostical and practognostic dyscalculia

Abstrakt příspěvku

Příspěvek je zaměřen na zmapování problematických oblastí speciálně pedagogické diagnostiky dyskalkulie (Contribution is focused on dyscalculia and covers problematical areas of its special diagnosis).

Aplikace subtestů Heidelberského testu řečového vývoje v diagnostice vývojové dysfázie
Applications of subtests of the Heidelberg Language Development Test in the diagnosis of developmental dysphasia

PhDr. Barbora Bočková, Ph.D.; doc. PaedDr. Jiřina Klenková, Ph.D. - Katedra speciální pedagogiky PdF MU

Klíčová slova: vývojová dysfázie, diagnostický proces, test, Heidelberský test řečového vývoje (H-S-E-T)

Key words: developmental dysphasia, diagnostic process, test, the Heidelberg Language Development Test (H-S-E-T)

Abstrakt příspěvku

Vývojová dysfázie představuje jednu z nejsložitějších forem narušené komunikační schopnosti. Významným předpokladem pro stanovení optimálního terapeutického a následně i vzdělávacího plánu dítěte se specificky narušeným vývojem řeči je stanovení správné diagnózy. V rámci diagnostického procesu je v logopedické praxi využívána celá řada testů a dalších diagnostických nástrojů, mezi něž patří také Heidelberský test řečového vývoje. Výzkumné šetření, jehož výsledky jsou uvedeny ve stati, bylo zaměřeno právě na aplikaci jeho subtestů v diagnostice specificky narušeného vývoje řeči prováděné odborníky působícími ve školských zařízeních.

Summary

Developmental dysphasia is one of the most complex and complicated forms of communication disorders. An important prerequisite for determination of optimal therapeutic and educational plan for children with specific language impairment is the correct diagnosis.

Within the frame of the diagnostic process (in the practice of speech therapy) is exploited quite a lot of tests and other diagnostic tools, including the Heidelberg Language Development Test. The survey, whose results are presented in the article, was focused on an application of subtests in the diagnosis of specifically impaired speech development by professionals operating in school facilities.

Pragmatics is the Social Aspects of Communication

Iryna Izmaylova - Open International University of Human Development "Ukraine" (Ukraine)

Key words: pragmatics, dysphasia, methodical approaches in training students

Abstrakt příspěvku

Many components of language are to considered as the main ones (phonology, morphology, syntax, grammar, semantics) but the very important role in communication belongs to pragmatics as the social aspects of communication.

Students of higher educational institutions who are challenged by language problems and language based learning disability, speech impairments, voice disorders, fluency disorders, and trouble with pragmatics, often have associated difficulties with social relationships in general, and peer relationships in particular.

There is a wide variety of treatments available. But at any case the training of students with language disorders is to be supplied with appropriate methodical approaches, available information, insight, resources, facilities and input from parents to provide support, encouragement and an inclusive environment for them.

Sekce doktorandů

Propojení teorie a praxe v oblasti terciárního vzdělávání speciálních pedagogů se zaměřením na surdopedii

PhDr. Lenka Hricová; PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. - Katedra speciální pedagogiky, Pedagogická fakulta MU, Brno

Klíčová slova: terciární vzdělávání, student vysoké školy, vysokoškolský pedagog, speciální pedagogika, surdopedie, odborné praxe.

Key words: tertiary education, student at the university, teacher at the university, special education, education of persons with hearing impairment, field experience.

Abstrakt příspěvku

V příspěvku bude prezentován výzkum, který byl proveden mezi studenty oboru speciální pedagogika ve specializaci logopedie-surdopedie na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Cílem výzkumu je poukázat na důležitost propojení teorie a praxe v rámci terciárního vzdělávání – u vysokoškolských pedagogů a rovněž u studentů již v rámci vysokoškolského studia daného oboru. Zaměřily jsme se na zkušenosti studentů s odbornými praxemi pouze v rámci specializace surdopedie. Zajímala nás aplikace jejich nabytých odborných vědomostí během studia v rámci absolvovaných praxí a zpětně i využití získaných zkušeností z praxí v propojení s teorií.

Summary

The paper will present the research, which was done by university students of special education – in specialization speech therapy and education of persons with hearing impairment at the Faculty of education at the Masaryk University in Brno. The aim of the research is to show the importance of the interconnection of the theory and the practice in the tertiary education – by university teachers and students. The research is focused on experience of students with the field experiences only in the field of education of persons with hearing impairment. We were interested in application of professional knowledge, which the students learned during studies, in the field experiences and also in using of experience from the field experiences and their interconnection with the theory.

Význam teorie pro praxi a význam praxe pro teorii – Analýza postojů studentů oboru surdopedie k odborným praxím

PhDr. Lenka Hricová, PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. - Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra speciální pedagogiky

Klíčová slova: studium na vysoké škole, odborné praxe studentů, studijní obor speciální pedagogika, student oboru surdopedie, vysokoškolský pedagog.

Keywords: study at the university, field experience, special education, student of the education of persons with hearing impairment, teacher at the university

Abstrakt příspěvku

Obsahem předkládaného příspěvku jsou postoje studentů oboru surdopedie k odborným praxím a jejich analýza v rámci zkoumání významu teorie pro praxi a obráceně významu praxe pro teorii. V článku je prezentována část výsledků výzkumného šetření, provedeného mezi studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity – oborů Speciální pedagogika a Speciální pedagogika – komunikační techniky, která byla zpracována na základě analýzy vyjádření studentů k oblasti

praxe v souvislosti s teorií. Cílem výzkumu bylo zjištění situace v rámci spolupráce studentů a poskytovatelů praxe z pohledu studentů.

Summary

The subject of this paper are the attitudes of students of the education of persons with hearing impairment of their field experience. The aim of the research is to analyse of the attitudes of the students and to show the importance of the interconnection of the theory and the practice. In the paper is presented the part of the results of the research, which was done by university students of special education at the Faculty of education at the Masaryk University in Brno. The paper presents the informations, which were got from answers of the students to the problem of field experience in cnection with theory. The next aim of the research was to find out the situation of cooperation of students and providers of field experience from the view of students.

Reálné možnosti celoživotního vzdělávání u dospělých osob s mentálním postižením

Real possibilities of lifelong learning of adults with mental disability

Petra Křížkovská, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií

Klíčová slova: celoživotní vzdělávání, dospělý člověk s mentálním postižením

Key words: lifelong learning, adult with mental disability

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se zaměří na oblast celoživotního vzdělávání dospělých osob s mentálním postižením v kontextu reálných vzdělávacích a volnočasových aktivit. Bude nahlížet na koncepci a ukotvení celoživotního vzdělávání v podmínkách České republiky.

Summary

The paper is focused on lifelong learning of adults with mental disability in a concept of real possibilities in the area of education and leisure time activities. It will look at the conception and roots of lifelong learning within the conditions in Czech republic.

Specifika péče o dítě předškolního věku před kochleární implantací

Specifics of the care of a preschool-age child before cochlear implantation

Martina Čermáková, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií Pdf UPOL

Klíčová slova: kochleární implantát; reedukace sluchu – detekce, diskriminace, identifikace, rozumění; rodina; dítě předškolního věku; neslyšící; znakový jazyk

Key words: cochlear implant; hearing re-education – detection, discrimination, identification, understanding; family; preschool-age children; deaf; sign language

Abstrakt příspěvku

Příspěvek seznamuje s možnostmi rané intervence u dítěte předškolního věku, které je kandidátem kochleární implantace. Zaměřujeme se na teoretické i praktické popsání specifík rané intervence u těchto dětí. Pro rodiče a pracovníky speciálně pedagogických center byla vytvořena audiovizuální pomůcka (CD), zachycující logopedickou a speciálně pedagogickou přípravu dítěte na kochleární implantaci. Veškerá cvičení, která jsou na vytvořeném audiovizuálním materiálu ke zhlédnutí, jsou podrobně popsána a doplněna o další možná cvičení k podpoře celkového rozvoje dítěte.

Summary

This article describes options of early interventions on pre-school aged infants before infants prior to cochlear implantation. It is focused on theoretic and practise describing specific intervention of those pre-school aged infants. For parents and people working in “special pedagogic centres” was made an audio-visual record which shows a process of speech and special pedagogic preparing of pre-school aged infants for cochlear implantation. All of those exercises in the audio-visual record are more described in detail and also supplemented because of more possibilities of global support development on pre-school aged infants.

Využití koncepce plánování zaměřené na člověka pro uživatele sociálních služeb se zdravotním postižením

Conception of Person Centred Planning used for healthy disabled clients in social services

Jaromír Maštaliř, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií PdF UPOL

Klíčová slova: sociální služby, standardy kvality sociálních služeb, osoby se zdravotním postižením, individuální plánování zaměřené na člověka

Key words: social services, social services quality standards, the disabled, person oriented planning

Abstrakt příspěvku

Příspěvek je zaměřen na to, jakým způsobem lze s lidmi se zdravotním postižením v zařízeních sociálních služeb individuálně plánovat tak, aby byl tento proces co nejvíce v souladu s požadavky současné legislativy a zejména pak se zájmy samotných uživatelů služeb. Popisuje východiska vzniku na osobu zaměřeného přístupu u osob se zdravotním postižením i celý proces koncepce individuálního plánování zaměřeného na člověka v jednom ze zařízení sociálních služeb.

Summary

This article focuses on how to plan individually with the disabled in social services facilities so that the process is as much in accordance with the present legislation requirements as possible, especially used for disabled in social services. It describes inception of person centred access with the disabled and the whole process of conception of individual person oriented planning in one of social services facilities.

Poznatky pedagogov na bežných základných školách v okrese Šaľa o žiakoch s výchovno-vzdelávacími potrebami

Knowledge of teachers in regular primary schools in the district of Šaľa pupil with special education need

Ivana Horváthová, Mgr. - Ústav špeciálněpedagogických studií

Klíčová slova: celoživotné vzdelávanie, špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, žiak so sluchovým postihnutím

Key words: lifelong learning, special educational needs, pupils with hearing impairments

Abstrakt příspěvku

Práca prináša výsledky výskum, ktorý obsahuje empirické poznatky o vedomostiach učiteľov na bežných základných školách v okrese Šaľa o sluchovom postihnutí a špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrebách integrovaných žiakov so SP. Pre náš výskum sme si zvolili formu dotazníka, v ktorom sme sa pokúsili identifikovať a analyzovať poznatky učiteľov o špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrebách.

Summary

Paper presents the results of research, which includes empirical knowledge about the knowledge of teachers in regular primary schools in the district of Svitavy of the hearing disability and special educational need for an integrated children with SP. For our research we chose the form of a questionnaire in which we attempted to identify and analyze the knowledge of teachers of special educational needs.

Postihnutie a rodičovstvo

Disability and parenting

Speciálněpedagogická intervence u osob se syndromy spojenými s orofaciálními rozštěpy

Special education intervention of people with syndromes associated with orofacial clefts

Monika Kunhartová, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií PdF UPOL

Klíčová slova: Apert syndrom, Pierre Robin sekvence, Treacher Collins syndrom, Velo-kardio-faciální syndrom, narušená komunikační schopnost, speciálněpedagogická intervence

Key words: Apert syndrome, Pierre Robin sequence, Treacher Collins syndrome, Velo-cardio-facial syndrome, speech disorders, special educational intervention

Abstrakt příspěvku

Příspěvek seznamuje s nejčastěji se vyskytujícími syndromy spojenými s orofaciálními rozštěpy. Vzhledem k tomu, že se u osob s těmito syndromy, mimo jiné, vyskytuje mentální retardace, poruchy sluchu, opožděný vývoj motoriky, poruchy příjmu potravy a zejména narušená komunikační schopnost, je nutnost speciálněpedagogické intervence zřejmá. Naším cílem je prezentovat poznatky z teorie a praxe speciálněpedagogické péče o tyto jedince. Podrobněji se zaměřujeme na prevenci, diagnostiku a terapii narušené komunikační schopnosti. U jedinců se syndromy spojenými s orofaciálními rozštěpy jde o palatolalii a symptomatické poruchy řeči.

Summary

The article describes the most occurring syndromes associated with orofacial clefts. A mental retardation, a hearing loss, a delayed development of motor skills, an eating disorders and a speech disorders are symptoms of these syndromes - special educational intervention is necessary. Our aim is a presentation findings of special educational theory and prax. We describe a prevention, a diagnostics and a therapy of speech disorders in detail. Speech disorders are cleft palate speech and symptomatic speech disorders.

Senior s diagnózou věkem podmíněná makulární degenerace z pohledu speciální andragogiky tyflopeditické

Senior with a diagnosis of Age Related Macular Degeneration from the perspective of specialandragogy of people with visual impairment

Mgr. Hana Joklíková - Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, ÚSS

Klíčová slova: speciální andragogika tyflopeditická, senior, zrakové postižení, Věkem podmíněná makulární degenerace, tyflopeditická podpora

Key words: special andragogy of people with visual impairment, senior, visual impairment, Age Related Macular Degeneration, Special support of people with visual impairment

Abstrakt příspěvku

Cílem příspěvku je zaměřit se z pohledu speciální andragogiky tyflopeditické na cílovou skupinu seniorů se zrakovým postižením, s akcentem na seniory s diagnózou Věkem podmíněná makulární

degenerace. Nastínit specifika speciálně pedagogické (tyflopédické) podpory u dané cílové skupiny, jak v České republice, tak v zahraničí, a zabývat se otázkou informovanosti ve vztahu k tomuto onemocnění.

Summary

The aim of the contribution is to focus on target group of seniors with visual impairment from the perspective of special andragogy of people with visual impairment, with an emphasis on seniors with a diagnosis of Age Related Macular Degeneration. To outline the specifics of special support at the target group in the Czech Republic and in abroad, and to deal with a question of awareness in relation to this disease.

Komunikace a komunikační kompetence žáka s narušenou komunikační schopností v kontextu základního vzdělávání

Veronika Girglová, Mgr. - doktorský studijní program na MU Brno, katedra Speciální pedagogiky – logopedie

Klíčová slova: narušená komunikační schopnost, žák s narušenou komunikační schopností, integrovaný žák, komunikativní kompetence, speciální vzdělávací potřeby, Rámcový vzdělávací plán, logopedická intervence, integrace.

Abstrakt příspěvku

Příspěvek je zaměřen na problematiku vzdělávání integrovaných žáků se specifickými potřebami, konkrétně žáků s narušenou komunikační schopností v hlavním vzdělávacím proudu. Blíže se zajímá a soustředí na komunikační možnosti a z nich plynoucí komunikační kompetence těchto žáků na 1. stupni běžných základních škol. V rámci první fáze výzkumného šetření byl ověřován počet integrovaných žáků s narušenou komunikační schopností v základních školách Jihomoravského regionu. Přípravované následné výzkumné šetření je koncipováno na analýzu a bližší specifikace výuky u těchto žáků a jejich komunikačního rozvoje a osvojených kompetencí v souladu s rámcovým vzdělávacím programem.

Reflexe rodičů dětí s poruchou autistického spektra na stávající stav v poskytování péče o osoby s PAS v raném věkovém období

Reflection of parents of children with autism spectrum disorder and the situation in providing care for persons with autism in the early period of life

Alena Říhová, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc

Klíčová slova: poruchy autistického spektra, reflexe, raná péče, interdisciplinární spolupráce
Key words: autistic Spectrum Disorders, reflection, early intervention, interdisciplinary, collaboration

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se bude zabývat problematikou poskytované péče u osob s poruchou autistického spektra v raném věkovém období. Problematika poruch autistického spektra se v současné době

dostává do popředí. Zlepšující se diagnostika, diferenciální diagnostika, preference inkluze a zvýšená distribuce tuzemské a zahraniční literatury přispívají k šíření dané problematiky nejen do odborných kruhů, ale i mezi běžnou populaci. V současné době je obecně kladen stále větší důraz na co nejefektivnější využívání raného věku dítěte. Uplatňování tohoto trendu v praxi má velký význam pro děti zdravé a je možno říci, že v případě dětí s postižením sehrává úlohu téměř nenahraditelnou. Raná diagnostika, preference holistického přístupu k osobě s PAS a akcentace interdisciplinární spolupráce zásadním způsobem determinují prognózu daného postižení. V příspěvku budeme pojednávat jak o teoretických východiscích organizace rané péče o osoby s PAS, tak především o reflexi stávajícího stavu pohledem rodiče dětí s PAS. Vycházíme z výsledků výzkumného šetření uskutečněného v rámci specifického výzkumu na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Summary

The paper will address the issue of care for people with autistic spectrum disorder in the early period of life. Autistic spectrum disorders and is currently gaining prominence. Improving the diagnosis, differential diagnosis methods, inclusion preferences and increased distribution of domestic and foreign literature and contribute to the spread of the problem not only in professional circles but also among the general population. Currently it is generally placed increasing emphasis on the most effective use of an early age. Application of this trend in practice is of great importance for healthy

children and can say that for children with disabilities play a role in almost irreplaceable. Early diagnosis, holistic approach to the preferences of the person with autism and the accentuation of interdisciplinary cooperation fundamentally determine the prognosis of the disability. In this output we'll discuss the theoretical background of the organization for early care for people with autism, but mainly a reflection of the current state of the side of parents of children with autism. We'll use the results of the research conducted under the specific research at the Faculty of Palacky University in Olomouc.

Hudebně-pohybová terapie s prvky logopedické stimulace u klientů s kombinovaným postižením

Pavel Bič – ÚSS UPOL

Abstrakt příspěvku nebyl dodán.

Student s poruchami autistického spektra na střední škole

Student with Autism Spectrum Disorders in high school.

Eva Urbanovská, Mgr. - ÚSS, PdF UP, Olomouc

Klíčová slova: poruchy autistického spektra, informovanost, TEACCH, ABA, Son-Rise, AAK

Key words: Autism Spectrum Disorders, awareness, TEACCH, ABA, Son-Rise, AAK

Abstrakt příspěvku

Poruchy autistického spektra patří k nejzávažnějším handicapům. Radíme je mezi pervazivní vývojové poruchy, to znamená, že prostupují celou osobnost člověka a ovlivňují ho tak v mnoha směrech. Vzhledem k závažnosti handicapu musíme počítat s ovlivněním průběhu výchovně - vzdělávacího procesu. Příspěvek se zaměřuje na vybrané metody a přístupy, které lze dle našeho

názoru úspěšně uplatnit při práci se studenty s poruchami autistického spektra. Prezentovány jsou také výsledky výzkumného šetření, zabývajícího se danou problematikou.

Summary

Autism Spectrum Disorders are one of the most serious handicaps. Autism Spectrum Disorders are part of pervasive developmental disorders. This handicap affects the whole personality. We must expect, that Autism Spectrum Disorders affect also process of education of these students. The paper focuses on selected methods and approaches that, in our opinion, can be successfully applied during process of education of students with Autism Spectrum Disorders. In this paper, there are presented the results of an investigation dealing with the topic.

Využití terapeutických technik hry u osob se zrakovým postižením Application of Play Therapy Technics within persons with visual disabilities

Lenka Mitrychová, Mgr. - ÚSS Pdf UP Olomouc

Klíčová slova: hra, herní terapie, zrakové postižení

Key words: game, play therapy technics, visual impairment

Abstrakt příspěvku

Herní techniky jsou obecně dobře přijímanými prostředky výchovně vzdělávacího procesu. Cílená aplikace her v rámci terapeutického působení, vytváří pocit důvěry a bezpečí a tím efektivně propojuje jednotlivé zúčastněné. Pro relativně snadnou přístupnost a účinnost bývají nejčastěji využívanou metodou především při práci s dětmi. Zábavná a relaxační činnost hry je tak využíváno profesionály zejména z oblasti psychoterapie, pedagogice, v sociální oblasti apod. Příspěvek bude pojednávat o přínosech herní terapie na osobnost, rozvoj myšlení, tvořivosti a schopnosti učit se v rámci speciálně pedagogického působení u osob se zrakovým postižením. Dále se bude zabývat aplikací, uzpůsobením her a herních technik a jejich použitelností v kontextu zrakového postižení.

Summary

Play techniques are generally well-accepted method in educational process. The therapeutic intention effect of games creates a sense of confidence and security, thereby effectively connecting the individual concerned. For the relatively easy accessibility and efficiency are most often used method especially with children. A fun and relaxing activities and games are used mainly by professionals in the field of psychotherapy, pedagogy, social, etc.

This output will discuss the benefits of play therapy on the personality development of thought, creativity and ability to learn in special education activities for people with visual disabilities. It will further applications, adaptation to the games and playing techniques and their applicability in the context of visual impairment.

Psychomotorická terapia u mladých žien s nervovo-svalovým ochorením

Zuzana Lucká, Mgr. - Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Klíčová slova: nervovo-svalové ochorenie, pohyb, psychomotorická terapia, uvedomovanie si hraníc vlastného tela

Key words : neuromuscular diseases, psychomotor therapy, self-border body

Abstrakt příspěvku

Príspevok pojednáva o možnostiach vplyvu psychomotorickej terapie u žien v adolescentnom a mlado dospelom veku s nervovo-svalovým ochorením. Zaoberá sa samotným ochorením, významom pohybu, možnosťou sebarealizácie, a vlastného sebauvedomovania hraníc tela.

Poukazuje na dôležitosť dychovej terapie a možností jej prevedenia, zaujímavé najmä pre mladé ženy, nakoľko, nakoľko rehabilitácia ako taká, je často pre ne málo atraktívna.

Summary

The article deals with the impact of psychomotor therapy options for women in adolescence and young adulthood with neuromuscular diseases. It addresses the disease itself, meaning movement, the possibility of self-realization and self-recognition self-border body. Highlights the importance of respiratory therapy and the possibility of its design, particularly interesting for young women, because rehabilitation alone is often not attractive enough for them.

Inovatívne voľnočasové aktivity pre mladých a dospelých ľudí s mentálnym postihnutím - filmová a animovaná tvorba

Inovative leisure activities for young and adults with intellectual disability - movie making and animation

Ing. Mgr. Helena Kusá - Paedagogic faculty of Comenius university Bratislava

Klíčová slova: mentálne postihnutie, voľnočasové aktivity pre dospelých, televízia Rojko - špeciálna televízia filmárov s mentálnym postihnutím, sociálna integrácia, videotvorba, animovaná tvorba, rozvoj osobnosti

Key words: intellectual disability, leisure activities for adults, Rojko TV - special television run by filmmakers with intellectual disability, social inclusion, movie making, animation, personal development

Abstrakt příspěvku

Videotvorba a animovaná tvorba ľudí s mentálnym postihnutím ako inovatívna voľnočasová aktivita pôsobiaca na rozvoj osobnosti účastníkov s mentálnym postihnutím a pozitívne informovanie verejnosti o problematike. Ako príklad využitia informačno-komunikačných technológií v práci s touto cieľovou skupinou je uvedený projekt Televízia Rojko, v rámci ktorého sa ľudia s mentálnym postihnutím podieľajú na tvorbe filmov ako reportéri, kameramani, technici, herci a animátori.

Summary

Movie making and animation is inovative leisure activity with serious impact on personal development of participants with intellectual disability. These activities also help to inform society in positive way about this field of interest. An example of using IT- technologies with this group is TV Rojko - special television in which works people with intellectual disabilities as reporters, cameramans, technicians, actors and animators.

Analýza zajišťování poradenských služeb pro žáka s narušenou komunikační schopností v základní škole

Pavla Švojgrová, PhDr. - Masarykova univerzita, Brno

Klíčová slova: narušená komunikační schopnost, speciální pedagogika, speciální potřeby, vzdělávání, základní škola, speciálně pedagogická podpora, speciální pedagog

Key words: speech problems, special education needs, special needs, education, support, primary school, special pedagogue

Abstrakt příspěvku

Text je zaměřen na zajišťování poradenských služeb pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na základní škole, a to zejména pro žáky s narušenou komunikační schopností. Konkrétněji se věnuje také poskytování poradenských služeb a podpory žákům, ze strany školních speciálních pedagogů.

Summary

The text is focused on providing advisory services for pupils with special educational needs at primary school, especially for children with impaired communication abilities. Concretely is mainly concentrated on provision of advisory services and support for pupils on the part of special school teachers.

Tréninkové bydlení jako faktor transformace pobytových sociálních služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením v kontextu zahraničních zkušeností

Training Living as the Aspect of Transformat

Eliška Vymazalová, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Klíčová slova: tréninkové bydlení, transformace pobytových sociálních služeb, klient.

Key words: training living, transformation of social care, client.

Abstrakt příspěvku

Jedním z důležitých faktorů úspěšné transformace pobytových sociálních služeb je i tréninkové bydlení osob s mentálním postižením. Stadium transformace svědčí o vyspělosti státu, o úrovni sociálního systému, procesu humanizace a deinstitucionalizace pobytových sociálních služeb. Tréninkové bydlení je pak rehabilitační program, který umožňuje lidem s mentálním postižením nácvik samostatnosti a dovedností spojených s bydlením. Je to možnost jak nezávisle nebo jen s minimální podporou existovat v běžných podmínkách bydlení. Článek popisuje výzkum, kde analyzujeme možnosti tréninkové bydlení v České republice, Německu, Francii a na Slovensku.

Summary

One of the most important aspects of successful transformation of residential social services is training living for people with mental disabilities. Stadium of transformation shows the maturity of this country, the level of social care system, the process of humanization and de-institutionalization of residential social services. Training living is physiotherapeutic program, enabling people with mental disabilities training of autonomy and skills associated with housing. This is a possibility how to exist independently or with only minimal support in ordinary housing conditions. The article describes the research, where we analyse the possibilities of training living in Czech Republic, German, France and Slovak.

Problematika výuky v českém jazyce u žáků-cizinců na základních školách

Questions of teaching the czech language to foreign students in basic school

Barbora Kovářová, Mgr. - Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Ústav speciálněpedagogických studií

Klíčová slova: český jazyk, vzdělávání, motivace, cizinci v české škole

Key words: Czech language, education, motivation, foreigners in czech school

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se věnuje problematice výuky češtiny u žáků, jejichž mateřským jazykem je jiný jazyk než český. Zaměřuje se především na potřeby a požadavky učitelů, kteří se s těmito žáky setkávají ve své výuce, a na potřeby a požadavky samotných žáků – cizinců. Snaží se také porovnat tato

očekávání s reálně dostupnými výukovými materiály a s možnostmi výuky češtiny jako cizího jazyka na běžných základních školách vůbec.

Neboť přítomnost žáka – cizince ve třídě běžné základní školy je stále častější jev, pokusíme se nastínit i další aspekty začleňování těchto dětí do škol.

Summary

The article deals with the questions of teaching the czech language for students - foreigners. It focuses primarily on needs and requirements of teachers of this students and on the needs of the students. The article also compares expectations with really available teaching materials and the teaching of Czech as a foreign language in basic schools at all.

For presence of foreign student in the primary school is becoming a frequent phenomenon, we will try to outline other aspects of the integration of this children.

Fundraising v neziskových organizacích Fundraising of non-profit organizations

Petra Tomalová, Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií PdF UPOL

Klíčová slova: fundraising, neziskové organizace

Key words: fundraising, non-profit organizations

Abstrakt příspěvku

Příspěvek seznamuje s fundraisingem v neziskových organizacích. Zaměřuje se na teorii i praxi v oblasti fundraisingu, jeho zásady, formy a metody, působení fundraisera v neziskových organizacích. Zaměřuje se také na plánování a strategie fundraisingu, jednání s dárci, darování a sponzoring - jejich rozdíly a zmiňuje se také o grantech a dotacích.

Summary

This article describes with fund-raising in non-profit organizations. It focuses on the theory and practice in the areas of fundraising, its principles, forms and methods, the work of a fundraiser in non-profit organization. It also focuses on planning and fundraising strategies, negotiations with donors, donations and sponsorships - their differences and also refers to grants and subsidies.

Reedukační přístupy u dětí se specificky narušeným vývojem řeči v podmínkách speciálně pedagogického centra

Yveta Odstrčilíková, PaedDr. - Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené, Valašské Meziříčí

Klíčová slova: specificky narušený vývoj řeči, centrální porucha sluchové percepce, diagnostika a terapie, logopedická intervence

Key words: specifically impaired speech development, central auditory perception disorder, diagnosis and therapy, speech therapy

Abstrakt příspěvku

Obsahem příspěvku je pohled speciálního pedagoga - logopeda na základní problematiku specificky narušeného vývoje řeči u dětí předškolního a mladšího školního věku v rámci diagnostiky, terapie a prognóz dalšího vzdělávání.

Summary

This article is the view of a special needs teacher – speech therapy (logopedist) for basic problems of specific language impairment of speech development in preschool and early school age children in the diagnosis, therapy and prognosis of further education.

Speciálně pedagogická diagnostika v praxi - Test SON - R 2½ -7. Special education diagnostic - The SON-R 2½ -7 Tests

Pavína Brádlová Mgr.

Klíčová slova: Test SON - R 2½ -7., subtest, administrace, průběh testu, pozorování při testu
Key words: The SON-R tests, The sub-tests, Observation, The Tests Continuance

Abstrakt příspěvku

Test SON - R 2½ -7 je neverbální inteligenční test pro děti od 2,6 do 7,11 let.

Díky svému neverbálnímu charakteru se využívá především k diagnostice u dětí s narušenou komunikační schopností či opožděným vývojem řeči, u dětí s poruchami sluchu a rovněž u dětí celkově vývojově opožděných. Velké uplatnění test nachází rovněž pro děti s mentálním postižením, poruchami chování a děti s poruchami autistického spektra. V neposlední řadě je tento test v praxi využíván pro děti z cizojazyčných rodin.

Test SON - R 2½ -7 šetří následující oblasti: Visuomotorické a perzeptivní schopnosti. Vnímání prostoru a schopnosti abstraktního a konkrétního myšlení.

Summary

The SON-R tests are suitable for all children between the ages of 2.5 to 7 years. The fact that they do not require written or spoken language during testing makes them particularly suited for: Children with hearing impairment, Children with language or verbal communication difficulties, Children with autism or ASD, Children whose first language is not the language of the test version used, Children and adults with learning disabilities, Children who are difficult to test (e.g. because of test anxiety).

The sub-tests measure abstract and concrete reasoning, spatial ability and visual perception. The use of written or spoken language is not required during testing. The adaptive test procedure and the feedback that is given after each item enhance subject motivation and contribute to the general acceptability of the instrument.

Sekce psychopedická

Využívanie informačno-komunikačných technológií (IKT) v procese edukácie u jednotlivcov s viacnásobným postihnutím

The Application of ICT in the education of people with several disabilities

Alena Jancurová, PaedDr. - Univerzita Komenského, Pedagogická fakulta, Račianska 59, Bratislava

Klíčová slova: informačno-komunikačné technológie, jednotlivci s viacnásobným postihnutím, edukačné softvéry

Key words: information and communication technologies, people with several disabilities, education softwares

Abstrakt příspěvku

Autorka příspěvku prezentuje výsledky výskumu zameraného na zisťovanie úrovne využitia informačno-komunikačných technológií v špeciálnych základných školách na Slovensku, ktoré vzdelávajú jednotlivcov s viacnásobným postihnutím.

Summary

The author presents the results of the research oriented on the application of ICT in the special schools in Slovakia.

Diagnostické možnosti zamerané na identifikáciu výtvarného nadania a talentu u jednotlivcov s mentálnym postihnutím

Diagnostic capabilities designed to identify creative gifts and talents of individuals with intellectual disabilities

Jozef Štefan, PhDr. - Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Katedra špeciálnej pedagogiky, Račianska 59, 813 34 Bratislava

Kľúčové slová: nadanie a talent, dvakrát výnimočne nadaní jednotlivci, výtvarne nadaní jednotlivci s mentálnym postihnutím, špeciálnopedagogická diagnostika, hodnotenie výtvarného prejavu

Key words: the giftedness and talent, two exceptionally talented individuals, artistically gifted individuals with mental disability

Abstrakt příspěvku

Príspevok má teoreticko-aplikačný charakter, ktorý sa zaoberá možnosťami identifikácie výtvarne nadaných jednotlivcov s mentálnym postihnutím v špeciálnopedagogickej praxi. Autor príspevku rieši problémové oblasti dvoch oproti sebe stojacich fenoménov: výtvarné nadanie a talent – mentálne postihnutie. V závere príspevku autor poukazuje na možnosti hodnotenia výtvarného prejavu u výtvarne nadaného a talentovaného jednotlivca s mentálnym postihnutím pomocou posudzovacej škály.

Summary

The contribution has theoretical and application oriented, which deals with the possibilities of identification of artistically gifted individuals with intellectual disabilities in the special-education practice. Author of article demonstrate the problem areas facing each other standing two phenomena: the artistically gifted and talent - mental disability. The end of the article the author points out the possibilities of evaluation of visual expression for artistically gifted and talented individuals with intellectual disabilities through the assessment range.

Celoživotné vzdelávanie učiteľov špeciálnych základných škôl vybraných krajov Slovenska (prešovský, trenčiansky, trnavský a žilinský kraj) – aktuálny stav a perspektívy

Rastislava Brt'ková, PaedDr., PhD. - UK Pedagogická fakulta, Bratislava, Katedra špeciálnej pedagogiky

Kľúčové slová: celoživotné vzdelávanie, vzdelávacie aktivity, formy vzdelávania, deskripcia celoživotného vzdelávania

Keywords: lifelong learning, educational activities, forms of education, lifelong learning, describe

Abstrakt příspěvku

Príspevok sa zaoberá celoživotným vzdelávaním pedagógov špeciálnych základných škôl v prešovskom, trenčianskom, trnavskom a žilinskom kraji na Slovensku. Na základe výsledkov dotazníka dokumentuje aktuálny stav absolvovania/neabsolvovania vzdelávacích aktivít, ich hodnotenie po stránke formálnej a obsahovej, rovnako aj očakávania a potreby špeciálnych pedagógov uvedených krajov. Spracované výsledky načrtávajú možnosti vytvárania nových

študijných programov pre potreby špeciálnopedagogickej praxe.

Summary

The paper deals with the lifelong learning of teachers in special schools Presov, Trencin, Trnava and Žilina in Slovakia. Based on the results of a questionnaire documenting the current state graduation / neabsolvovania educational activities, their evaluation of the site form and content, as well as the expectations and needs of special educators mentioned regions. Processed results outline the possibility of creating new programs for the needs špeciálnopedagogickej practice.

Identifikácia, analýza a deskripcia aktivít celoživotného vzdelávania pre učiteľov špeciálnych základných škôl vo vybraných krajoch na Slovensku

Identification, analysis and description of lifelong learning for teachers of special school

Adriana Gajdošíková, PaedDr., PhD. - UK v Bratislave, Katedra špeciálnej pedagogiky

Klíčová slova: celoživotné vzdelávanie špeciálnych pedagógov, bratislavský, banskobystrický, košický a nitriansky kraj, pregraduálne a postgraduálne vzdelávanie, Európsky kvalifikačný rámec
Key words: lifelong learning, special educators, bratislavský, Banska Bystrica, Kosice and Nitra, undergraduate and postgraduate education

Abstrakt příspěvku

Autorka v príspevku identifikuje, analyzuje a popisuje celoživotné vzdelávanie špeciálnych pedagógov vo vybraných krajoch na Slovensku. Na základe očakávania a potrieb špeciálnych pedagógov popisuje návrhy pre ponuku nových celoživotných vzdelávacích aktivít.

Summary

The author in this paper identifies, analyzes and describes the lifelong learning of special educators in selected regions in Slovakia. Based on the expectations and needs of special educators describes proposals for the supply of new lifelong learning activities.

Skvalitnenie úrovne pozornosti žiakov s ADHD a ADD

Improving the level of attention to students with ADHD and ADD through targeted training

Katarína Cabanová, PhDr., PhD. - Univerzita Komenského, Pedagogická fakulta, Katedra psychológie a patopsychológie

Klíčová slova: pozornosť, tréning

Key words: attention, training

Abstrakt příspěvku

Cielený tréning pozornosti žiakov (vytvorený zo štyroch častí bol systematicky realizovaný počas piatich dní) na experimentálnej skupine 18 žiakov, s identifikovanými problémami pozornosti a porovnávaný s kontrolnou skupinou 30 žiakov.

Summary

Original Attention Training Program for Pupils (composed of 4 different areas of attention training by systematically applied activities within 5 days) in the experimental group of 18 8-graders with identified problems with attention was performed and afterwards the outcomes were compared with the data acquired in control sample of 30 pupils.

Text v učebnici pro žáka s mentální retardací - specifika učení z textu

Text in the textbook for education of the child with mental retardation - learning by the text

PhDr. Tibor Vojtko, Ph.D. - Department of special education PdF UHK

Klíčová slova: Učebnice, mentální retardace, žáka, edukace.

Key words: textbook, mental retardation, pupil, education

Abstrakt příspěvku

Text v učebnici patří mezi její nejdůležitější součásti. A to i v případě učebnice určené žákům s mentální retardací. Aby text plnil svou edukační úlohu, musí jeho autor zohlednit zvláštnosti žáka s mentální retardací - především zvláštnosti v jeho vnímání a porozumění textu.

Summary

The text in the textbook is one the most important its components. It obtains on the case of the textbook for education of the child with mental retardation. The main specific qualities are perception and understanding to the text which affect the form of the text.

Aplikace vybraných fyzioterapeutických konceptů a metod do oblastí speciálně pedagogické praxe

Application of selected concepts and methods of physiotherapy in the field of special education practice

Petra Bendová, PhDr., Ph.D. - KSpecP PdF UHK

Klíčová slova: rehabilitační metody, speciálně pedagogická praxe, žák s kombinovaným postižením, ucelená rehabilitace

Key words: methods of rehabilitation, special education practice, pupil with multihandicap, comprehensive rehabilitation

Abstrakt příspěvku

Cílem prezentovaného textu je poukázat na význam propojení a přenosu teoretických, ale i praktických poznatků z oblasti léčebné rehabilitace, resp. z oblasti fyzioterapie, do oblasti pedagogické, tj. do oblasti vzdělávání žáků s kombinovaným postižením. Za účelem optimalizace průběhu edukačního procesu těchto žáků je využíváno např. metody polohování, konceptu Castilla Moralese, prvků Bobath konceptu, dále je pak využíván koncept bazální stimulace aj. Tyto metody a koncepty nejen přispívají k podpoře fyzického stavu žáků s kombinovaným postižením, ale ve školském prostředí si kladou za cíl zejména optimalizovat podmínky edukace a podporovat rozvoj jejich dílčích schopností (včetně smyslového vnímání) a dovedností. Postupně tak dochází k tomu, že koncepty a metody, jež v teoretické rovině patří do oblasti léčebné složky ucelené rehabilitace, se v rovině praktické stávají integrální součástí pedagogické složky ucelené rehabilitace.

Summary

Objective of this study is to draw attention to the importance of interconnection and transmission of theoretical but also practical knowledge in the field of physiotherapy, in the area of teaching pupils with multiple disabilities. In order to optimize the educational process of students is used as the method of positioning, the concept of Castillo Morales elements Bobath concept, as is the use of the concept of basal stimulation, etc. These methods and concepts not only help to promote the physical condition of pupils with multiple disabilities, but in the school environment, the aim is mainly to optimize the conditions for education and support to develop their individual skills (including sensory perception). Gradually, it happens, that the concepts and methods (which in theory belong to the medical component of comprehensive rehabilitation) become an integral part of the teaching/education component of comprehensive rehabilitation.

Ukrainian Legislation Concerning People with Disability Inclusion into Educational Environment

Kateryna Kolchenko, PhD, Associated professor, Social Technology Dept; **Viktor Olefir, Dr Hab**, Professor, Prorector of Scientific Work; **Oleksiy Fast, Post-Graduate**, Senior Lecturer of Constitutional, Administrative and Financial Law Dept

Key words: inclusion, education, legislation, people with disability

Comparative analysis of Ukrainian legislation concerning people with disability inclusion into educational system and international law was performed. Proposals for Ukrainian legislation optimization for provision of people with disability inclusion into educational environment were developed.

Extra-curricular Activity of Students with Disability as an Advantage in the Process of Their Future Employment

Kateryna Kolchenko, PhD, Associated professor, Social Technology Dept; **Nadiya Kozlikovska, Post Graduate**, Senior Lecturer, Theory and Practice of Translation Dept, Open International University of Human Development "Ukraine" (Ukraine)

Key words: extra-curricular activity, employment, students with disability, accommodated educational places

The system of extra-curricular activity of students, including those with disability, in students' educational-scientific-production units is described. Monitoring of graduates' employment has showed that practical skills and experience acquired by participants of extra-curricular activity helped them to increase their academic results and get promising positions.

Sekce seniorská

ALTERNATIVA SPOLUPRÁCE S DOMOVEM PRO SENIORY V RÁMCI MEZINÁRODNÍHO POBYTU PRO OSOBY S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Zdeňka Kozáková - Ústav speciálněpedagogických studií Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Klíčová slova: volného času, domov pro seniory, lidé s mentálním postižením, zážitková pedagogika, mezinárodní pobyt, mezigenerační setkání.

Key words: Active rest, health, active leisure time, home for the elderly, people with intellectual disabilities, experiential education

Abstrakt příspěvku

Příspěvek prezentuje zkušenost se spoluprací s domovem pro seniory v rámci mezinárodního pobytu pro lidi s mentálním postižením, která se osvědčila jako velice pozitivní. Z pohledu

autorky se jedná o inspirativní podnět pro další možné formy spolupráce podobného charakteru. Příspěvek bude na konferenci doplněn projekcí videozáznamu z dané akce.

Summary

The paper presents the experience of working with a home for seniors in international residence for people with intellectual disabilities, has proved very positive. From the perspective of the author is the inspiration for other possible forms of cooperation of a similar nature. Contribution to the conference will be complemented by projected video footage of the event.

Vnímání kvality života klientů v domovech pro seniory Perceptions of Quality of Life for the Client's in Old People's Homes

Marie Chrásková, Mgr. et Mgr. - Ústav speciálněpedagogických studií

Klíčová slova: senior, kvalita života, soběstačnost seniora, hodnota, aktivita seniora, domov pro seniory

Key words: senior, quality of life, self-support, valuation, activity of senior, old people's home

Abstrakt příspěvku

V příspěvku je zpracováno téma týkající se problematiky domova pro seniory jako činitele kvality života, psychické a sociální stimulace.

V úvodu jsou shrnuty různé pohledy na stárnutí a stáří, problematiku somatického, psychického i sociálního hlediska stárnutí osob.

Výzkum zahrnuje empirické šetření realizované prostřednictvím dotazníku v domově pro seniory. Z provedeného výzkumu vyplynulo, že většina seniorů tráví volný čas pasivně. Aktivní přístup seniorů bývá ovlivněn zdravotním a psychickým stavem a také zažitými stereotypy.

Summary

The article is about problems of old people's homes as a factor of quality of life, mental and social stimulation. The introduction of a paper is a summary of various views of ageing and old age, issues of somatic, psychological and social aspect of aging people. The research involves an empirical investigation carried out through a questionnaire in the old people's home. From the research showed that most older people spend their free time inactively. Active older approach is influenced by health and mental condition, and living stereotypes.

Aktivizačný a terapeutický tanec s ľud'mi s demenciou Mobilizing and therapeutic dance with people with dementia

Henrieta Kořalová, Mgr. - Centrum MEMORY n.o., Bratislava

Klíčová slova: tanec, pohyb, aktivita, emócia, senior, demencia

Key words: dance, motion, activity, emotion, senior, dementia

Abstrakt příspěvku

Mám záujem viesť workshop (60 min./max 20 osôb) pre pracovníkov pomáhajúcich profesii v starostlivosti o ľudí s demenciou a ľudí s Alzheimerovou chorobou. Náplňou je praktické absolvovanie vybraných tanečno-aktivizačných a terapeutických techník, ktoré môžu účastníci tvorivo využiť vo svojej odbornej praxi.

Summary

I am interested in running a workshop (max 20 people/60 minutes) for the professionals working with clients with dementia. The participants will take part in a selection of mobilizing and therapeutic dance techniques which they will be able to take into their respective professions.

Využitie prvkov expresívnych terapií v kognitívnom tréningu Using items of art therapies in cognitive training

Katarína Karol'ová, Mgr. - Centrum MEMORY, n.o.

Klíčová slova: kognitívny tréning, hudba, rytmus, maľba, psychorelaxácia

Key words: cognitive training, music, painting, rhythm, psychorelaxation

Abstrakt příspěvku

V Centre MEMORY využívame kognitívny tréning ako jeden z nefarmakologických prístupov liečby Alzheimerovej choroby. Kognitívny tréning môžeme chápať ako edukačný program zameraný na udržiavanie určitej úrovne kognitívnych funkcií, ale aj ako terapeutickú intervenciu, ktorá pôsobí na kogníciu prostredníctvom práce s emóciami a vlastným telom.

Summary

In Center MEMORY we use the cognitive training as a non-pharmacological approach in treatment of Alzheimer's Disease. Cognitive training. Cognitive training can be seen as an educational program aimed at maintaining a certain cognition level, but also as a therapeutic intervention, which operates with emotions and work with own body to maintaining cognitive functions.

Specifika práce s osobami seniorského věku s demencií Alzheimerova typu Specifics of working with people of senior age with dementia of Alzheimer type

Oldřich Müller, Mgr., Ph.D. - Ústav speciálněpedagogických studií PdF UP, Olomouc, ČR

Klíčová slova: osoby seniorského věku, demence Alzheimerova typu, reedukace, kompenzace, aktivizace

Key words: people of senior age, dementia of Alzheimer type, reeducation, compensation, activation

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se zabývá možnostmi podpory rozvoje lidského potenciálu osob seniorského věku s demencií Alzheimerova typu. Věnuje se zejména hlavním směrům této podpory, kterými jsou reedukace základních dovedností či schopností, kompenzace nedostatků a aktivizace. Mimo jiné jsou zde zmiňovány: práce s pamětí, pozorností, jazykem, myšlenkovými operacemi, emocemi, vnímáním, prostorovou orientací apod.

Summary

The paper deals with the possibilities of promoting the development of human potential of people of senior age with dementia of the Alzheimer type. He concentrates primarily on the support guidelines, which are re-education of basic skills or capabilities, shortfalls and activation. Among others mentioned are: working memory, attention, language, the operations of thought, emotion, perception, spatial orientation, etc.

Sekce somatopedická

Inkluzivní vzdělávání žáků s chronickým onemocněním v prostředí základní školy Inclusive Education of Pupils with Chronic Disease in Primary School

Ilona Fialová, PhDr., Ph.D. - Pedagogická fakulta MU, Katedra speciální pedagogiky

Klíčová slova: chronické onemocnění, základní škola, integrace, inkluze, vzdělávání žáků, pedagog, speciální vzdělávací potřeby

Key words: chronic diseases, primary school, integration, inclusion, pupils, teachers, special educational needs, psychological and social consequences of chronic illness.

Abstrakt příspěvku

V článku je prezentován výzkum, který se zabýval zjištěním a analýzou výskytu chronických onemocnění u žáků na vybraných základních školách z pohledu třídních učitelů. Stať obsahuje teoretická východiska řešené problematiky a dále představuje vybrané výsledky výzkumného šetření. Získané poznatky tak částečně přibližují stav problematiky chronicky nemocného žáka v prostředí současné základní školy.

Summary

The article presents research that analyzed the incidence of chronic diseases among pupils in selected schools from the perspective of classroom teachers. The article includes theoretical matters and also presents selected results of an investigation. The knowledge gained status approaching the problem of chronically ill pupils in an elementary school today.

Niektoré aspekty školského sebahodnotenia žiakov s telesným postihnutím

PaedDr. Terézia Harčariková, PhD. - Katedra špeciálnej pedagogiky, PDF, UK, Bratislava

Klíčová slova: školské sebahodnotenie, sebahodnotenie, sebavnímanie, telesné postihnutie.

Key words: school self-evaluation, self-evaluation, disability

Abstrakt příspěvku

Autorka v příspěvku poukazuje na to, že sebahodnotenie je považované za jeden zo základných aspektov, ktoré sa významne podieľa na školskom sebahodnotení a zároveň aj na kvalite života každého jednotlivca. U detí s rôznym druhom a stupňom telesného postihnutia má zvlášť významné miesto.

Summary

The author in this paper points out that self-evaluation is considered one of the fundamental aspects that significantly contribute to school self-evaluation and also the quality of life of each individual. Children with different types and degrees of disability is particularly important place.

Dospívající dívky trpící trombózou a jejich predispozice pro ni

Adolescent girls with thrombosis and their predisposition for it

Barbora Ludíková, MUDr. - Universita Palackého v Olomouci, lékařská fakulta, Dětská klinika FNOI

Klíčová slova: dospívající dívky, trombóza, hormonální antikoncepce, dívky se zdravotním postižením.

Key words: adolescent girls, thrombosis, hormonal contraceptives, girls with physical handicap

Abstrakt příspěvku

Představíme skupinu dospívajících dívek, starších patnácti let, které se léčily s trombózou ve Fakultní nemocnici Olomouc na dětském hematologickém oddělení během posledních pěti let. Hranice patnácti let byla stanovena z důvodu možného volného užívání hormonální antikoncepce u dívek, jež patří mezi faktory zvyšující riziko vzniku trombózy. Chceme zdůraznit, že trombóza je vážné onemocnění a má mnoho predispozičních faktorů na které je nutné soustředit naši pozornost. Pokud jsou tyto faktory přítomné, je nutné detailní vyšetření pacientky před podáním hormonální antikoncepce, jelikož její užívání může vést k ještě většímu riziku vzniku trombózy. Prezентujeme tento problém, protože užívání hormonální antikoncepce bez jakéhokoliv reálného důvodu se stává velmi populárním a je otázkou stylu u dívek navštěvujících základní a střední školy. Vážným problémem je, že i dívky s mentálním a jiným fyzickým postižením zneužívají tyto léky proto, aby se jim podařilo začlenit se mezi kolektiv dívek stejného věku bez jakéhokoliv handicapu.

Summary

We present a group of adolescent girls, older than fifteen years of age, that were treated with thrombosis at University hospital in Olomouc at Department of children haematology during last five years. The border line fifteen years was set because at this age girls can start freely using hormonal contraceptives, that belongs between one of the factors that increase the chance of thrombosis. We want to point out that thrombosis is severe disease and has numerous predisposing factors on which should be paid an attention and if some of those are positive it should lead to detailed examination of patients before prescribing hormonal contraceptives, because their usage in predisposed group can lead to even higher risk of thrombosis. We are presenting this problem because of severe overuse of adolescent girls visiting elementary and high schools without any necessary reason, just because it is trendy and stylish in their age. The worst part of this is that girls with mental or other physical handicap are also misusing these pills to try to fit in and become similar as girls of their age without any handicap.

Zkvalitňování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji

Improving the Education of Pupils with Special Educational Needs in Region Hradec Králové

Petra Bendová, PhDr. Ph.D. - KSpecP PdF UHK

Klíčová slova: edukace, další vzdělávání pedagogických pracovníků, reflexe z praxe, odborné kompetence, podpora vzdělávání

Key words: education, training teachers, reflection on practice, professional competence, education support

Abstrakt příspěvku

Cílem příspěvku je představit dílčí klíčové aktivity projektu „Zkvalitňování vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Královéhradeckém kraji“. Tento projekt, jenž je realizován na ÚPPE PdF UHK, si klade za cíl zvýšit odborné kompetence pedagogických pracovníků v oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Za tímto účelem jsou v rámci tohoto projektu realizovány jednak specializační kurzy (např. artefietika, bazální stimulace, dětská psychiatrie, pracovní výchova s prvky ergoterapie ve školní praxi, hudební výchova s prvky muzikoterapie ve školní praxi atd.), dále pak kurzy e-learningové (pozn. jež jsou určeny zejména pro učitele běžných základních škol) a kurzy ICT se zaměřením na práci se speciálním HW a SW. Sekundárním cílem projektu je posílení odborných kompetencí pedagogických pracovníků z běžných i speciálních škol Královéhradeckého kraje optimalizovat vzdělávací podmínky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí monitoringu projektu je také hodnocení využitelnosti poznatků a nově nabytých praktických dovedností frekventantů kurzů v praxi.

Summary

This paper aims to present key activities of ESF project "Improving the education of pupils with special educational needs in region Hradec Králové." This project, which is implemented on ÚPPE Faculty of Education of Univerzity Hradec Králové, aims to increase the professional competence of teachers in the care of pupils with special educational needs. To this end, in this project carried out through specialized courses (eg artefiletics, basal stimulation, child psychiatry, working education with elements of occupational therapy in school practise, music education with elements of music therapy in school practise, etc.), then e-learning courses (note: they are designed primarily for teachers of mainstream schools) and courses of ICT with a focus on working with special hardware and software. The secondary objective of the project is strengthening the professional competence of teachers in mainstream and special schools in Hradec Králové Region and optimize learning conditions for pupils with special educational needs. The monitoring project is the assessment of usability of the newly acquired knowledge and practical skills of trainees in the practice courses.

Neuroendokrinní dysfunkce u dětí a dospívajících po úrazech mozku

Darina Aleksijević, MUDr.; Doc. MUDr. Jiřina Zapletalová, PhD. - Dětská klinika FN a UP Olomouc

Klíčová slova: úraz mozku, akutní a pozdní posttraumatická fáze, posttraumatický hypopituitarismus

Key words: traumatic brain injury, post-traumatic hypopituitarism, hormonal deficiency

Abstrakt příspěvku

Úrazy mozku u dětí a adolescentů jsou jednou z hlavních příčin závažné morbidit a mortality a tímto se stávají závažným zdravotnickým i společenským problémem. Jejich incidence v zemích Evropské unie je uváděna 185-250 na 100.000 dětí do 15 let věku za rok. Asi 6% těchto dětí nakonec na následky poranění zemře. Následky u přeživších pacientů jsou různé: může jít o tělesné postižení různého stupně až k dlouhodobým kognitivním, psychickým a sociálním problémům.

Významný bývá tzv. posttraumatický hypopituitarismus. Hormonální dysfunkce se může rozvinout nejen v akutní fázi, ale až do 10 let po úraze (u 70% poraněných během prvního roku). Porucha hormonální tvorby (především glukokortikoidů) může nejen akutně ohrozit život pacienta, ale nepoznaný a neléčený chronický deficit provázený apatií, únavností, svalovou slabostí, psychickou nevykonností může zhoršovat neurologickou symptomatologii, komplikovat rehabilitační léčbu a být příčinou duševních poruch.

Sledování dětí a adolescentů po úrazech mozku se provádí již dlouhodobě a tito pacienti jsou sledováni v neurologických, endokrinologických a jiných specializovaných poradnách. Rádi bychom upozornili na nutnost komplexní spolupráce i mezi učiteli, vychovateli, pedagogicko-psychologickými pracovníky, kteří by mohli výrazně pomoci při odhalování problémů u dětí, jejichž poúrazová neuroendokrinní dysfunkce může být dlouho maskována nebo dokonce přehlédnuta. Nespecifické projevy hormonální poruchy- apatie, únavnost, porucha pozornosti- mohou být často považovány za projev psychického postižení či dokonce pouze výchovných problémů bez patologicko- morfologického podkladu, který později odhalíme v laboratorních nebo zobrazovacích vyšetřeních či v klinickém nálezu u dítěte.

V prezentaci poukážeme na problematiku odhalování hormonální poruchy a možnosti pomoci pedagogických pracovníků při odhalování poúrazové patologie u dětí a adolescentů ,která může bý dlouhodobě přehlédnuta.

Summary

Traumatic brain injury (TBI) is one of the major causes of morbidity and mortality in children. The incidence ranges from 185-250 per 100 000 children under the age of 15 per year, of which about 6% die. Effects of patients who survive are very diverse: from the disability of varying degrees to the long-term cognitive, psychological and social problems.

Hormonal disorders are frequently the result of brain injuries. They are especially found in the acute phase of the trauma leading to fatal consequences in some patients. An important disorder to look out for is so-called post-traumatic hypopituitarism (PTHP), which includes disorders of the puberty or growth hormones. A deficiency in these have their unmistakable symptoms. However, we can also come across patients with unrecognized and untreated long-term hormonal deficiency characterized by apathy, fatigue, muscle weakness and mental problems. These symptoms may worsen the neurological findings, complicating the rehabilitation treatment and can also be the cause of psychological disorders. Early detection of hormonal deficiencies is of great importance to be able to improve the quality of our patients' lives.

The responsibility of recognising and diagnosing hormonal deficiencies don't only depend on the staff of the medical system, but also on the staff of the educational system such as teachers and school psychologists. Since they would be the first ones to be able to recognise and record non-specific symptoms of hormonal disturbances.

Sekce tyflopeditická

Dramatická výchova na střední škole pro zrakově postižené

Drama Education in the High School for Visually Impaired

Klára Eliášková, Mgr.; Miroslava Wagnerová, Ing. - Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Radlická 115, 158 00 Praha 5
metodika

Klíčová slova: přístupy a techniky, neverbální komunikace, pohybová a prostorová průprava, zrakově postižený

Key words: methodological approach, approaches and techniques, nonverbal communication, mobility and orientation training, visually impaired

Abstrakt příspěvku

Příspěvek je zaměřen na představení nově vypracované metodiky předmětu dramatická výchova ve vzdělávání zrakově postižených na střední škole. Klade si za cíl seznámit posluchače (účastníky sekce) nejen s procesem vzniku metodického materiálu, ale zároveň s praktickými úkoly a problémy v rámci dramatického vzdělávání zrakově postižených.

Summary

The paper is focused on introducing of a recently conceived methodological approach to the subject drama education in teaching visually impaired at high school. The aim is to give information about the process of creating the methodological material as well as to present practical tasks and problems within a framework of teaching drama of visually impaired students.

Počítačový program ako inovatívna alternatíva na podporu zraku k tradičným reedukačným metódam

Innovative computer program as an alternative to promote eye to related method of reeducation

PaedDr. Jana Lopúchová, PhD. - Univerzita Komenského Pedagogická fakulta, Katedra špeciálnej pedagogiky

Klíčová slova: binokulárne videnie, reedukácia zraku, počítačový program, zrakové vnímanie
Key words: binocular vision, re-education of vision, computer program, visual perception

Abstrakt príspevku

Zrakové vnímanie môžeme považovať za jednu z najvýznamnejších schopností človeka. V dnešnej dobe sa neustále kladú vysoké požiadavky na zrakové vnímanie. Potreba neustále sa vzdelávať, študovať, vizualizovať mnohé predmety objektívnej skutočnosti – na všetky tieto i mnohé ďalšie aktivity je potrebné správne fungovanie zrakového vnímania. V príspevku uvádzame výsledky výskumu overovania počítačového programu vytvoreného pre deti s poruchami binokulárneho videnia ako alternatívy/inovácie k dlhoročným tradičným metódam – pleoptike a ortoptike.

Summary

Visual perception can be regarded as one of the most important skills a person. Nowadays, constantly places high demands on visual perception. The need for continual training, study, visualize many objects of objective reality - all these and many other activities it is necessary to the proper functioning of visual perception. The paper presents results of research verifying a computer program created for children with disorders of binocular vision as an alternative / innovation to the long-standing traditional methods - pleoptics and orthoptics.

Od poezie k mezipredmetovej spolupraci ve stredni škole pro zrakově postižené a zpět

From Poetry to Interdisciplinary Co-operation in the High School for Visually Impaired and Back

PhDr. Ivan Antov, CSc. - Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115

Klíčová slova: anglický jazyk; báseň; mezipredmetová spolupráce; překlad; vystoupení; zrakově postižený

Key words: English language; poem; interdisciplinary co-operation; translation; performance; visually impaired

Abstrakt príspevku

Príspevek akcentuje význam mezipredmetovej spolupráce ve stredni škole pro zrakově postižené. Ukazuje na príkladu projektů, kde anglický jazyk sehrává úlohu východiska, jak se mohou jednotlivé předměty prolínat a doplňovat. Zdůrazňuje, že cílem projektů není jen výstupová práce, ale především proces tvoření, kde si žáci se zrakovým postižením osvojují potřebné dovednosti a znalosti pro nezávislý život.

Summary

The paper emphasizes the importance of interdisciplinary co-operation in the high school for visually impaired. It demonstrates the example of projects, where English language plays the role of a starting point, and possibilities of complementing and pervading the subjects. It points out that the final output is not the only aim of the projects, but especially the process of creation where the students with visual impairment acquire useful skills and knowledge for independent life.

Rozvoj osob se zrakovým postižením v oblasti prostorové orientace za použití speciálních pomůcek

The development of people with visual impairments in spatial orientation using special equipment

Mgr. Dita Finková, Ph.D. - USS, PdF UP

Klíčová slova: prostorová orientace, osoba se zrakovým postižením, 3D mapy, integrace.

Key words: spatial orientation, a visually impaired person, 3D maps, ntegration.

Abstrakt příspěvku

Příspěvek s názvem "Rozvoj osob se zrakovým postižením v oblasti prostorové orientace za použití speciálních pomůcek" je v podstatě zaměřen na to, jakým způsobem můžeme, jako intaktní společnost, poskytnout těmto osobám materiální a technické zázemí, které by umožnilo lépe osoby se zrakovým postižením začlenit do společnosti osob intaktních. Příspěvek přinese výsledky tříletého projektu, který byl zaměřen na vytvoření speciálních map pro zrakově postižené.

Summary

Contribution entitled "Development of visually impaired people in the area of spatial orientation using special equipment" is basically focused on the way, how we can as an intact company provide such persons material and technical facilities, which would allow more people with visual impairments to integrate in intact society. The text will be informed of the results of the project, which focused on the creation of special maps for the visually impaired.

Pokus o zistenie miery akceptácie zrakového postihnutia rozličnými skupinami majoritnej populácie

An Attempt to measure Acceptance of Visual Impairment by Different Groups of Majority Population

Viera Andreánska, PhDr., CSc., Miroslav Andreánsky, PhDr., Ph.D. - Univerzita Komenského, Pedagogická fakulta, Katedra psychológie a patopsychológie

Klíčová slova: zrakové postihnutie, sociálna akceptácia

Key words: visual impairment, social acceptance

Abstrakt příspěvku

Výskumne sme sa zamerali na zistenie miery akceptácie jedincov so zrakovým postihnutím (nevidiacich, slabozrakých a tupozrakých) rozličnými skupinami majoritnej populácie. Výskumnými technikami boli dotazník a analýza riadeného interviu. Okrem sociálnej akceptácie sme zisťovali aj úroveň sebadôvery pomocou štandardizovaného Coopersmith self esteem inventory v slovenských podmienkach. Výsledky poukazujú na vyššiu mieru sebadôvery a prijímania sociálnej akceptácie zrakově postihnutých ako sú výsledky ich možností a sociálnej realizácie hodnotenej rozličnými skupinami majoritnej populácie.

Summary

We focused on measuring of acceptance individuals with visual impairment (blind, weak-sighted, blund-sighted (amblyopia) by various groups of majority population. Research methods werw questionnaire and analysis of structured inteiew. Apart from acceptance by "others" we measured Self-Esteem Inventory. Basic results show higher degree of self-confidence and received social acceptance of individuals with visual impairment than their potential and social activity assessed by various groups of majority population.

Výhody e-learningové výuky pro zprostředkování teoretických i praktických znalostí studentům speciální pedagogiky osob se zrakovým postižením

Benefits of e-learning courses for the mediation of theoretical and practical knowledge to students of special education of persons with visual impairment

Mgr. et Bc. Veronika Růžičková, Ph.D. - Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta UP V Olomouci

Klíčová slova: e-learning, speciální pedagogika osob se zrakovým postižením, osoby se zrakovým postižením, multimediální publikace

Key words: e-learning, special education of people with visual impairment, people with visual impairment, multimedia publication.

Abstrakt příspěvku

Moderní technologie postupně zasahují do života každého z nás a nejinak tomu je i v případě studia. Vzhledem k výhodám, které moderní technologie přináší je samozřejmé, že jejich klady jsou ceněny právě během výuky studentů, a to jak distančního tak prezenčního studia. Jednou z možností, jak využít klady moderních technologií je zavádění e-learningového studia či jeho prvků do výuky.

Ve svém příspěvku bych ráda představila projekt ESF, jehož cílem je vytvoření devíti multimediálních publikací s tématem osoby se zrakovým postižením. Zmíněné publikace poté vedou k inovaci studijních předmětů zaměřených na osoby se zrakovým postižením. V rámci příspěvku představím, jak samotné publikace (jejich cíle, obsah i videa a fotografie v nich zobrazené), tak i reakce studentů na ně.

Summary

Modern technology has to extend the life of each of us and this holds for the study's case. Given the advantages that modern technology brings is obvious that the pros are priced just over teaching students, both full-and part-time study. One of the ways to use the strengths of modern technologies of e-learning study and its elements in teaching.

In my paper I would like to introduce to the ESF project, whose goal is the creation of nine publications on the topic of media people with visual impairment. These publications then lead to innovation of courses aimed at people with visual impairment. The paper will present the publications themselves (their objectives, content and photographs and videos displayed in them), and the reactions of students to them.

Profesní příprava a příprava pro život mladých lidí s postižením zraku

Röderová Petra

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se věnuje současné přípravě mladých lidí s postižením zraku na jejich budoucí život v kontextu současných edukačních trendů. Pozornost je věnována oblastem kompetencí, které mladého člověka posilují v oblasti profesní přípravy a samostatného života.

Kvalita života dětí s retinopatií nedonošených – teoretická východiska a praktické aplikace

Quality of Life in children with Retinopathy of Prematurity - a theoretical basis and practical applications

Kateřina Stejskalová, Mgr., Ph.D. - Ústav speciálněpedagogických studií, PdF UP v Olomouci

Klíčová slova: kvalita života, retinopatie nedonošených, nezralý novorozenec, důsledky zrakového postižení, kvalitativní výzkum

Key words: Quality of Life, Retinopathy of Prematurity, premature infant, consequences of visual impairment, qualitative research

Abstrakt příspěvku

Kvalita života se v posledních dvou dekadách stala velmi aktuálním vědeckým fenoménem, který je reflektován řadou vědních oborů. Ve speciálněpedagogickém kontextu je akcentována zejména

problematika hodnocení kvality života specifických klientských skupin směrem k adekvátní míře poskytované podpory a optimalizaci komplexně pojaté intervence. V tomto smyslu vznikl koncept zaměřený na výzkum kvality života dětí s retinopatií nedonošených, která představuje jednu z hlavních příčin nevidomosti v rozvinutých a středně rozvinutých zemích světa. Příspěvek je orientován na deskripční výzkumného designu. Celé téma je zasazeno do kontextu teoretických východisek a praktických aplikací.

Summary

Quality of life in the last two decades has become an actual scientific phenomenon, which is reflected by a number of disciplines. In the context of special education is emphasized in particular the issue of quality of life assessment of specific client groups toward an adequate level of support provided and the optimization of complex scale intervention. In this sense, a concept aimed at research into the quality of life for children with retinopathy of prematurity, which is one of the major causes of blindness in developed and medium developed countries. The paper is devoted to the descriptive research design. The whole subject is seen in the context of theoretical bases and practical applications.

Sekce surdopedická

Primary mainstream teachers' attitudes towards inclusion of students with special educational needs: a perspective from Czech Republic*

Dr. Yan Peng - Lectuer of Faculty of Education Science, Sichuan Normal University, Chengdu city; **Prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil** - Professor of Institute of Special Education Studies, Faculty of Education, Palacky University Olomouc

Key words: inclusive education, primary mainstream teacher, attitude, students with special educational needs, Czech Republic

Summary

Inclusive education is one of the most important actual trends in theory and practice of education. Though Czech Republic has made some progresses in inclusive education since Velvet Revolution in 1989 (Cerna, 1999), inclusive education in Czech Republic is still facing lots of developmental challenges.

The purpose of the study was to identify primary mainstream teachers' attitude towards inclusion of students with special educational needs (SEN). The study was also designed to examine whether these teachers perceived themselves capable of implementing inclusive education in their regular classes and what support they most needed to help them carry out inclusive education in practice.

The study relied on quantitative and qualitative methods. Questionnaire was designed to obtain needed data and was distributed to primary mainstream teachers involved in inclusive programs and working in 16 public basic primary schools in Czech Republic. Analysis of data collected indicated these teachers had "pragmatic" and "rational" attitude towards current inclusion of students with SEN. Also, they felt they were not capable of implementing inclusive education in their regular classes though they had experienced certain pre-service and in-service professional training for inclusive education. Most of them reflected current Czech inclusive education strongly needed more financial support and they really wanted to receive more effective professional training and skills and knowledge of cooperation with inclusive experts and families of children with SEN for further practical inclusive teaching.

* A Project Supported by Scientific Research Fund of Sichuan Normal University for Young researchers, Project Number: 10YBW11.

Propojení teorie a praxe v oblasti terciárního vzdělávání speciálních pedagogů se zaměřením na surdopedii

PhDr. Lenka Hricová; PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. - Katedra speciální pedagogiky, Pedagogická fakulta MU, Brno

Klíčová slova: terciární vzdělávání, student vysoké školy, vysokoškolský pedagog, speciální pedagogika, surdopedie, odborné praxe.

Key words: tertiary education, student at the university, teacher at the university, special education, education of persons with hearing impairment, field experience.

Abstrakt příspěvku

V příspěvku bude prezentován výzkum, který byl proveden mezi studenty oboru speciální pedagogika ve specializaci logopedie-surdopedie na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Cílem výzkumu je poukázat na důležitost propojení teorie a praxe v rámci terciárního vzdělávání – u vysokoškolských pedagogů a rovněž u studentů již v rámci vysokoškolského studia daného oboru. Zaměřily jsme se na zkušenosti studentů s odbornými praxemi pouze v rámci specializace surdopedie. Zajímala nás aplikace jejich nabytých odborných vědomostí během studia v rámci absolvovaných praxí a zpětně i využití získaných zkušeností z praxí v propojení s teorií.

Summary

The paper will present the research, which was done by university students of special education – in specialization speech therapy and education of persons with hearing impairment at the Faculty of education at the Masaryk University in Brno. The aim of the research is to show the importance of the interconnection of the theory and the practice in the tertiary education – by university teachers and students. The research is focused on experience of students with the field experiences only in the field of education of persons with hearing impairment. We were interested in application of professional knowledge, which the students learned during studies, in the field experiences and also in using of experience from the field experiences and their interconnection with the theory.

Vplyv multikulturalizmu a interkulturalizmu na rodiny a vzdelávanie sluchovo postihnutých z rozličného etnického prostredia na Slovensku.

The influence of multiculturalism and interculturalism on families and education of hearing impaired from various ethnic environment in Slovakia.

Margita Schmidtová - Pedagogická fakulta UK, Bratislava

Kľúčové slová: multikulturalizmu, interkulturalizmu rodina, sluchovo postihnutí, rómovia, vzdelávanie, sociálna úroveň, jazyková úroveň, úroveň vzdelávania

Key words: multiculturalism, interculturalism, family, hearing impaired, social level, Romanies, education, social level, language level, level of education

Abstrakt příspěvku

Nízka úroveň získaného vzdelania rómskych žiakov so sluchovým postihnutím a z toho vyplývajúce úlohy pre pedagogiku sluchovo postihnutých v oblasti multikulturalizmu a interkulturalizmu môžeme charakterizovať ako dôsledok pôsobenia rôznorejazyčného prostredia ,rozličného kultúrneho a hodnotového systému a iného sociálneho prostredia .Rodiny uvedených detí nedostatočne podporujú intelektuálny a jazykový vývoj romských detí so sluchovým postihnutím v ranom a predškolskom veku. Dôsledkom čoho následne tieto deti zlyhávajú vo

vzdelávaní a socializácii. Aktuálne vyvstáva potreba riešenie problémov vzdelávania sluchovo postihnutých detí a žiakov pochádzajúcich z rôzneho etnického „kultúrneho prostredia a to takého „ktoré bude rešpektovať špecifiká danej skupiny a zároveň zabezpečí čo možno najvyšší stupeň socializácie.

Summary

A low level of acquired education of hearing impaired Romany pupils and from it arising tasks for pedagogy of hearing impaired in the area of multiculturalism and interculturalism can be characterized as a consequence of the influence of various language environment, various cultural and value system and a different social environment. Families of such children support insufficiently intellectual and language development of Romany children with a hearing handicap in early and preschool age. As a result of it the children fail in education and socialization. There arises an actual need of the solution of educational problems in hearing impaired children and pupils coming from various ethnic cultural environment. The appropriate education should respect the specificities of the given group and at the same time secure the most possible level of socialization.

Reprezentácie úspechu a postihnutia v kvalitatívnom a kvantitatívnom výskume. Implikácie pre populáciu nepočujúcich a nedoslýchavých

Representations of Success and Disability in Qualitative and Quantitative Research. Implications for the Population of Visually and Hearing Impaired

Marian Groma, PhD., CSc.; Radomír Masaryk, PhD., PhD. - Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Katedra psychológie a patopsychológie

Kľúčová slova: úspech, postihnutie, nepočujúci, nedoslýchaví

Key words: success, disability, deaf, hard of hearing

Abstrakt príspevku

V rámci výskumného projektu Kognitívne vs. sociálne predpoklady úspechu u ľudí s postihnutím, realizovaný na Katedre psychológie a patopsychológie UK v Bratislave, Pedagogická fakulta, sme dospeli na základe využitia kvalitatívnych a kvantitatívnych výskumných metód k poznatkom, ako je úspech a postihnutie, ako aj ich vzájomný vzťah, významovo reprezentovaný širokou verejnosťou. Tieto poznatky považujeme za významné, ak chceme porozumieť podmienkam a formám úspechu u nepočujúcich, resp. nedoslýchavých ľudí. Predpokladáme, že heterogénnosť populácie ľudí s poruchou sluchu je významným faktorom, ktorý podmieňuje ako bude úspech ľudí s poruchou sluchu vnímaný širokou populáciou, ale aj samými nepočujúcimi, resp. nedoslýchavými.

Výskumný projekt Kognitívne vs. sociálne predpoklady úspešnosti u ľudí s postihnutím (č. 1/0253/09) je realizovaný s finančnou podporou agentúry VEGA.

Summary

As a part of the research project „Cognitive vs. Social Preconditions of Success in People with Disabilities“ implemented at the Department of Psychology and Pathopsychology, Faculty of Education, Comenius University in Bratislava, we used qualitative and quantitative research methods to arrive to understanding how the meanings of terms Success and Disability are represented by general public. We consider these findings to be significant in order to understand preconditions and forms of success in those with moderate or complete hearing loss. We presume that the heterogeneous nature of the population with hearing disabilities is a significant factor influencing how success in those with hearing loss is viewed by the general public as well as by those with moderate or complete hearing loss.

Hodnotenie sociálnych aspektov inklúzie detí so sluchovým postihnutím v materskej škole Assessing Social Aspects of Inclusion of Children With Hearing Impairment in the Kindergarten

Lubica Kročanová, PhDr. - Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, Bratislava

Klíčová slova: inklúzia, sluchové postihnutie, predškolský vek

Key words: inclusion, hearing impairment, preschool age

Abstrakt příspěvku

Výskumné zistenia aj skúsenosti z praxe v oblasti začleňovania detí so sluchovým postihnutím medzi bežnú rovesnícku populáciu v predškolskom veku naznačujú viaceré sociálno-psychologické problémy, ktoré očakávajú aktuálne riešenia, obzvlášť v oblasti rozvíjania sociálnych a komunikačných kompetencií, zlepšovania úrovne sociálnych zručností, skvalitňovania interakcií a vzťahov týchto detí v intaktnom prostredí.

Summary

Research findings and experience from practice in the area of integration of children with hearing impairment into regular peer population at preschool age imply several socio-psychological problems, which presently need to be solved, particularly in the area of development of social and communication competencies, improvement of the level of social skills, improvement of interactions and relationships of these children in the intact environment.

Špeciálno pedagogická andragogika so zameraním na osoby so sluchovým postihnutím

Adult special educational focusing on persons with hearing impairments

Darina Tarcsiová, doc. PaedDr., PhD. - Univerzita Komenského v Bratislave, Pedagogická fakulta, Račianska 59, 813 34 Bratislava

Klíčová slova: sluchové postihnutie, osoba so sluchovým postihnutím, vyšší vek, prekonávanie dôsledkov, špeciálnopedagogická andragogika, surdopedická andragogika,

Key words: hearing disability, a person with hearing disability, old age, overcoming the effects, adult special education

Abstrakt příspěvku

Výskyt sluchového postihnutia vekom narastá a tento trend je možné pozorovať vo všetkých vyspelých štátoch. Táto skutočnosť, pozorovaná v praxi vyvoláva aj potrebu v vzniku nových špecializácií špeciálnej pedagogiky. Jednou z nich je určite aj špeciálnopedagogická andragogika a jej jednotlivé špecializácie. Jednou z nich je aj špeciálnopedagogická andragogika a gerontopedagogika so zameraním na osoby so sluchovým postihnutím.

Príspevok sa venuje základným východiskám tejto špecializácie, jej uplatňovaniu v niektorých štátoch sveta a východiskám v podmienkach Slovenskej republiky, kde sa v praxi dlhodobo vyskytovali a vyskytujú rozličné vzdelávacie aktivity, ale v oblasti teórie sa základy tejto špecializácie ešte len budujú.

Summary

The incidence of hearing impairments, increasing age and this trend can be observed in all developed countries. This fact, observed in practice also raises the need for specialization in the creation of new special education. One of them is definitely adult special education and its various specializations. One of them is also adult special education and elderly education focusing on persons with hearing impairments.

The article discusses the basic starting point of this specialization, its application in some countries in the world and bases of the Slovak Republic, where in practice there were long time variety of educational activities, but in theory the foundation for this specialization yet to build.

Interaktívny program na podporu sociálneho začlenenia integrovane vzdelávaných sluchovo postihnutých žiakov – jeho efekt a možnosti využitia

THE INTERACTIVE PROGRAM FOR SUPPORT OF SOCIAL INCLUSION OF DEAF PUPILS EDUCATED IN INTEGRATION CLASSES - ITS EFFECTIVENESS AND POSSIBILITIES OF UTILIZATION

Katarína Zborteková, PhDr. - VÚDPaP, ČŠPP, Bratislava

Klíčová slova: program na rozvoj sociálnych vzťahov, sociálna integrácia, integrovane vzdelávaní sluchovo postihnutí žiaci

Key words: program for development of social relationships, social integration, deaf pupils educated in integration classes

Abstrakt příspěvku

Sociálne začlenenie integrovane vzdelávaných ťažko zdravotne postihnutých žiakov je problém, ktorému sa u nás venuje nedostatočná pozornosť. Učitelia koncentrujú svoju pozornosť primárne na vzdelávací proces, samotní integrovaní žiaci a ich rodičia sociálne začlenenie ako problém pociťujú, ale nechcú o ňom hovoriť a ani ho riešiť. V našich výskumných sledovaniach sa potvrdilo, že integrovaní žiaci sú v bežných triedach prehliadaní, podceňovaní, na okraji záujmu ostatných, prípadne sa stávajú objektom agresie. V našom príspevku informujeme o programe, ktorý bol zameraný na rozvoj sebaznania a sociálnych väzieb v triedach s integrovane vzdelávanými žiakmi s ťažkým sluchovým postihnutím a narušenou komunikačnou schopnosťou. Jeho účinnosť sme overovali opakovaným retestom po mesiaci a po roku od ukončenia programu. V oboch prípadoch sme zaznamenali pozitívne zmeny v sociálnom statuse postihnutých žiakov.

Summary

Social inclusion of severely disabled pupils educated in integration classes is a problem that still does not receive sufficient awareness here. Teachers focus their attention primarily on the education process; pupils in integration classes and their parents perceive social inclusion as a problem but do not want to speak about it, neither do they want to solve it. In our research follow-ups it was confirmed that integrated pupils are overlooked in regular classes, are underestimated and left on the periphery of interest in other pupils, or they become an object of aggression. Our contribution informs about the program that focused on development of self-knowledge and social attachments in integrated education classes with pupils with severe hearing disability and impaired communication ability. We verified its effectiveness by a repeated retest after one month and after one year from completion of the program. In both cases we noticed positive changes in the social status of disabled pupils.

Zkušenosti se simultánním přepisem na vysokých školách Experience with Real Time Transcription of Speech at Universities

Martin Novák, Ing. - Česká unie neslyšících /Czech Union of the Deaf

Klíčová slova: simultánní přepis, on-line simultánní přepis, vysoká škola, přepisovatel

Key words: real time transcription of speech, on-line real time transcription of speech, university, palantype

Abstrakt příspěvku

V příspěvku se zabýváme zkušenostmi s implementací simultánních přepisů na vysokých školách v České republice. Tento krok byl realizován Českou unií neslyšících od druhé poloviny roku 2008. Někteří studenti, nebo přímo vysoké školy, nás požádali o zajištění přepisů pro osoby preferující psanou češtinu. Předvedeme nesporné výhody či nevýhody tohoto způsobu zajištění podpory komunikace na vysokých školách a seznámíme vás s názory osob se sluchovým postižením, kteří tuto službu využili.

Summary

In this paper we deal with the implementation experience of real time transcription at universities in the Czech Republic. This step was implemented by the Czech Union of the Deaf since the second half of 2008. Some students or even universities have asked us to provide transcripts for those who prefer written Czech. We will present advantages and disadvantages of this method of communication to ensure support for universities and familiarize you with the views of people with hearing disabilities who use this service.

Osoby se sluchovým postižením a volný čas People with hearing disabilities and Leisure

PhDr. & Mgr. Petra Potměšilová, Ph.D. - Cyrilometodějská teologická fakulta UP Katedra křesťanské výchovy

Klíčová slova: osoby se sluchovým postižením, volný čas, integrace, inkluze
Key words: persons with hearing disabilities, leisure, inclusion

Abstrakt příspěvku

V současné době se stále více mluví o integraci a inkluzi. Oba tyto pojmy jsou primárně spojovány vzděláváním. Stranou odborným diskuzím zůstává integrace a inkluze společenská, konkrétně pak integrace a inkluze osob s postižením ve volném čase. Cílem našeho výzkumu je volný čas u osob se sluchovým postižením, jeho pojetí a naplňování. Výsledky výzkumu pak poukáží na propojení teorie a praxe a to především v tom směru, zda integrace a inkluze osob se sluchovým postižením ve volném čase je vnímána intaktní populací a populací osob se sluchovým postižením stejně či rozdílně.

Summary

Currently, more and more talk about integration and inclusion. Both these notions are primarily associated training. Stranou professional discussions remained integration and social inclusion, namely the integration and inclusion of persons with disabilities in their free time. The aim of our research is to leisure for people with hearing disabilities, the concept and implementation. The results of this research, point out to connect theory and practice, especially in that direction, whether the integration and inclusion of persons with hearing disabilities in leisure time is seen intact populations and populations of people with hearing disabilities the same or different.

Detské interpretácie javov zo sveta ticha. Nová výzva, alebo zbytočnosť?'

Silvia Šuverová, PaedDr., PhD. - Katedra špeciálnej pedagogiky PdF UK v Bratislave, SR

Klíčová slova: detské naivné teórie, škola, žiak so sluchovým postihnutím, konštruktivizmus, ovplyvňovanie detských naivných teórií

Abstrakt příspěvku

Deti si už od malička prostredníctvom toho čo vidia, či počujú, vytvárajú svoje vlastné vysvetlenia o fungovaní sveta, ktorý je vôkol nich. Toto poznanie je však kvalitatívne odlišné od toho, ako svet vnímajú dospelí a často býva označované ako detské naivné teórie. V prezentovanom príspevku sa zameriavame na možnosti interpretácie detských naivných teórií u žiakov so sluchovým postihnutím a snažíme sa odpovedať na nasledujúce otázky: „Môžeme u tých žiakov identifikovať fenomén detských naivných teórií? Do akej miery dokážu žiaci so sluchovým postihnutím interpretovať dianie vo svojom bezprostrednom okolí? Môžeme v psychogenéze žiakov so sluchovým postihnutím hovoriť o vývine detských naivných predstáv? Aké pedagogické stratégie môžeme využiť pri ovplyvňovaní detských naivných teórií?“

Summary

The young children create their own perception of the world. This perception is called the "Naive theory" and is different from the perception of adults. Naive theory is the explanation and interpretation given by young children, according to their understanding of the world. This article aimed at investigating the nature of young deaf and hard of hearing children and we tried to answer the following questions: „Do they have a naive theory about the world? How deep they think about the world? How does the early children's naive theory change, when they grow older? Which pedagogical strategies we can use in educational activities with children's naive theory?

Psychosociálna podpora a poradenstvo pre klientov s poruchou sluchu v dospelosti

Psychosocial support and counseling for clients with hearing impairment in adults

Klaudia Gušťaříková, Mgr. - Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra špeciálnej pedagogiky

Klíčová slova: strata sluchu, dopady porúch sluchu, psychosociálna podpora

Key words: post-lingual hearing loss, impact of hearing impairment, psychosocial support

Abstrakt příspěvku

V práci chceme upriamiť pozornosť na starostlivosť o osoby s poruchou sluchu v dospelosti, resp. na osoby, u ktorých porucha sluchu porozvoji hovorenej reči. Príčiny vzniku porúch sluchu počas života sú rôzne. Chceme sa zamerať na komunikačné bariéry, ale aj na kritické obdobie vyrovnávania sa s poruchou sluchu, na možnosti intervencie. Zvládanie novej situácie, adaptácie na poruchu sluchu sa premietajú výraznejšie u osôb v období adolescencie, dospelosti a vo vyššom veku. Budeme hľadať možnosti poskytovania profesionálneho poradenstva, služieb a rehabilitácie, ktorá by sa mala realizovať s profesionálmi rôznych odborov.

Summary

In this work we want to draw attention to the care of the reindeer with a hearing impairment in adulthood, respectively. To persons whose hearing impairment to develop spoken language. causes of hearing disorders during life are different. We want to focus on communication barriers, but also the critical period of coping with hearing impairment, the possibility of intervention. Coping with new situations, adapting to hearing loss are reflected more strongly in people in adolescence, adulthood and in old age. We seek to provide professional counseling, and rehabilitation services, which should be implemented with professionals of various disciplines.

Efektivita postupů k podpoře rodinné resilience

The effectiveness of methods to promote family resilience

M. Potměšil, A. Hanáková, E. Urbanovská - Pedagogická fakulta UPOL

Klíčová slova: resilience, sluchové postižení, rodina

Key words: resilience, family, hearing impairment

Abstrakt příspěvku

V současné době se dostala kvalita života do popředí zájmu. Kvalita života rodin, ve kterých je v péči dítě s postižením se stala předmětem výzkumu předloženého projektu. Výzkum bude zaměřen na zjištění efektivity speciálněpedagogických metod, využívaných ke zvýšení resilience rodiny vychovávající dítě s postižením. Cílovými skupinami budou rodiny s dítětem s postižením a odborná pracoviště, která s rodinami pracují. Předmětem výzkumu bude zjištění existence postupů zaměřených a rodinnou resilienci a jejich efektivity. Dotazníkovou metodou doplněnou analýzou případových studií budou popsány specifické postupy z hlediska poskytovatelů a z hlediska rodin. Rodinná resilience bude ve výzkumu pojmána jako součást parametrů kvality života. Nástroje podporující rodinnou resilienci budou zkoumány v rodinách s dětmi s různými druhy postižení (sluchové, zrakové, mentální, tělesné). Výzkum bude zaměřen zejména do moravských krajů. Praktickým výstupem výzkumu by měl být soubor informací pro odborná pracoviště, která jsou na práci s rodinami dětí s postižením zaměřena. Výsledky výzkumu budou využity při vysokoškolské přípravě speciálních pedagogů.

Summary

At the present time, the quality of life came to the fore. Quality of life of families in which the care of a child with disabilities has become a subject of research project submitted. Research will focus on finding effectiveness of special education methods used to increase the resilience of the family raising a child with disabilities. The target groups are families with a child with disabilities, and professional centers work with families. The subject of this research will determine the existence of practices with a family resilience and efficiency. Questionnaire method and in addition analysis of case studies will describe the specific procedures in terms of providers and in terms of families. Family resilience research is viewed as part of quality of life parameters. Tools to promote family resilience will be examined in families with children with different types of disability (hearing, visual, mental, and physical). Research will focus especially in the Moravian region. Practical outcome of research should be a set of information for professional centers where are working with families of children with disabilities focused. Results of the research will be used in a university prepare of special pedagogues.

Aktuální obraz postavení logopedie s akcentem na jedince se sluchovým postižením

The current picture of the status of speech therapy with an emphasis on individuals with hearing impairment

Mgr. Adéla Hanáková; prof. PhDr. PaedDr. Miloš Potměšil, Ph.D.; Mgr. Eva Urbanovská - Ústav speciálněpedagogických studií

Klíčová slova: logopedie, sluchové postižení, logopedická péče

Key words: speech therapy, hearing impairment, speech therapy

Abstrakt příspěvku

Předkládaný příspěvek řeší otázku aktuálního obrazu postavení logopedie jako vědního oboru a pomáhající profese v kontextu surdopedie, kterou nelze chápat pouze v rámci praktistického trendu jen jako návod na odstranění vad a poruch řeči, ale také jako na emancipující se mladou vědu se svými právy i povinnostmi (např. precizovat své postavení v systému věd). V rámci příspěvku budeme prezentovat především výsledky hovořící o logopedické péči o jedince se sluchovým postižením.

Summary

This article addresses the question of the actual image position as the discipline of speech therapy and related professions in the context surdopedie, which can only be understood within praktistického trend only as a guide to eliminate defects and speech disorders, as well as

emancipating the young science of their rights and obligations (such elaborate its position in the sciences). In the paper we will present results primarily talking about speech therapy for people with hearing impairment.

Význam teorie pro praxi a význam praxe pro teorii – Analýza postojů studentů oboru surdopedie k odborným praxím

PhDr. Lenka Hricová, PhDr. Lenka Doležalová, Ph.D. - Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra speciální pedagogiky

Klíčová slova: studium na vysoké škole, odborné praxe studentů, studijní obor speciální pedagogika, student oboru surdopedie, vysokoškolský pedagog.

Keywords: study at the university, field experience, special education, student of the education of persons with hearing impairment, teacher at the un

Abstrakt příspěvku

Obsahem předkládaného příspěvku jsou postoje studentů oboru surdopedie k odborným praxím a jejich analýza v rámci zkoumání významu teorie pro praxi a obráceně významu praxe pro teorii. V článku je prezentována část výsledků výzkumného šetření, provedeného mezi studenty Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity – oborů Speciální pedagogika a Speciální pedagogika – komunikační techniky, která byla zpracována na základě analýzy vyjádření studentů k oblasti praxe v souvislosti s teorií. Cílem výzkumu bylo zjištění situace v rámci spolupráce studentů a poskytovatelů praxe z pohledu studentů.

Summary

The subject of this paper are the attitudes of students of the education of persons with hearing impairment of their field experience. The aim of the research is to analyse of the attitudes of the students and to show the importance of the interconnection of the theory and the practice. In the paper is presented the part of the results of the research, which was done by university students of special education at the Faculty of education at the Masaryk University in Brno. The paper presents the informations, which were got from answers of the students to the problem of field experience in cnection with theory. The next aim of the research was to find out the situation of cooperation of students and providers of field experience from the view of students.

Sekce dramaterapeutická

Find your way

Mgr. Kristýna Krahulcová, Mgr. Jitka Marelová

Klíčová slova: dramaterapie, osobnostní rozvoj, sebezkušenost

Abstrakt příspěvku:

Príspevek popisuje školení Find your way konané v létě 2010 v Lísku u Berouna. Školení bylo financováno Mládeží v akci a organizováno Stroom o.s.. V rámci školení školení byla využita dramaterapie pro osobnostní růst účastníků z 5 zemí Evropy, kteří pracují s mládeží. Hlavním cílem školení bylo ukázat mladým lidem, jak najít vlastní cestu.

Hranie rolí v práci s autistickým dieťaťom v rodine

Halinkovičová Emília, Škoviera Albín

Kľúčové slová: autizmus, problémové situácie, kulisa

Abstrakt příspěvku

Príspevok informuje o jednej z možností zapojenia rodiny do riešenia problémových situácií a výchovného formovania autistického dieťaťa. Podstatou je ciele hranie rolí spojených s témou problému, ktoré tvorí však len akúsi inscenačnú „kulisu“ a je prezentované akoby mimochodom. Autorke sa opakovaně potvrdilo, že autistické dieťaťo takto prijatú informáciu „spracúva“ a zaraďuje ju do „repertoáru“ svojho konania.

Možnosti techniky „náhradná psychodramatická rodina“ v terapeutickéj a prevýchovej praxi

Škoviera Albín

Kľúčové slová: biologická rodina, „náhradná“ rodina, hranie rolí, téma, dieťa

Abstrakt příspěvku

V príspevku je prezentovaná autorsky pôvodná technika zameraná na špecifický spôsob využitia hrania rolí jednak v práci s rodičmi a deťmi z málo podnetného prostredia, jednak s rodičmi a deťmi s problémovým správaním. Jej podstatou je zaradenie dieťaťa s jeho tematizovaným problémom do inej rodiny, ako je jeho biologická rodina. Takto vytvorená situácia ponúka nové možnosti vnímania celého problému nielen samotnému dieťaťu a jeho rodine, ale i ostatným účastníkom (deťom a rodičom z iných rodín, terapeutom ap.) psychodramatického sedenia.

Ukázka metodiky práce v dramaterapii s klienty s mentálnym postizením

Marcela Voždová, Mgr. - Sociální služby města Přerova-Denní pobyt

Kľúčová slova: Ukázka dramaterapie, denní stacionář, mentální postizení,

Abstrakt příspěvku

Príspevek pojednáva o využití dramaterapie, expresivně terapeutické metody v denním stacionáři. Autorka se vyjadřuje k ukázce dramaterapie, která formou her a technik představila veřejnosti "Životní cestu člověka", ztvárněnou klienty s mentálním postizením.

Mediace v terapeutické práci s rodinou

Michal Růžička, Mgr., Ph.D. - Ústav speciálněpedagogických studií, Pedagogická fakulta, UP, Olomouc

Klíčová slova: mediace, poradenství, terapie, rodina

Key words: mediation, counseling, therapy, family

Abstrakt příspěvku

Cílem příspěvku je přiblížit význam mediace jako metody, kterou lze využít v terapeutické práci s rodinou. Příspěvek má dvě části. První přiblíží teorii mediace a rodinné mediace, druhá poukáže na využití těchto technik v samotné terapeutické praxi.

Summary

This paper aims to bring the importance of mediation as a method, which can be used in therapeutic work with families. Paper has two parts. The first approach theory of mediation and family mediation, the other thing to use these techniques in actual therapeutic practice.

Divadlo s romskou mládeží

Drama with gypsy youth

Šárka Kropáčková, Mgr. - Tripitaka, o. s.

Klíčová slova: Divadlo utlačovaných, Divadlo Forum, Drama ve výchově, Romská minorita

Key words: theatre of the oppressed, theatre forum, drama in education, gypsy minority

Abstrakt příspěvku

Příspěvek je zaměřen na divadlo v romské komunitě a to především na divadlo s romskou mládeží.

Ráda bych se zaměřila na Divadlo utlačovaných, které bylo hráno pro brněnské romské školy a pracovalo se sociálním konfliktem jejich komunity.

Dále se zmíním o street dancovém muzikálovém představení příběh ulice (na motivy Shakespearova dramatu Romeo a Julie), které bylo vytvořeno se skupinou Romských chlapců a neromských děvčat a jeho podtitulem bylo tancem proti rasismu. Toto představení mělo napomoci ke sblížení mladých tanečníků dvou odlišných etnických skupin díky aktivitě, která je spojovala, tedy street dance. Posledním bodem mé prezentace budou zkušenosti z Romské základní školy, kde jsem působila jako učitelka dramatické výchovy.

Summary

I contribution is about theatre in the gypsy community and especially with the gypsy youth.

About the theatre of the oppressed which was prepared for gypsy primary schools in Brno and work with the social conflicts of their communities.

I want to speak about the musical with the group of gypsy and non-gypsy youth, should to connect the majority and minority with the dance. In the last point I want to speak about my experience like the drama teacher in the gypsy school.

Expresivně-formativní potenciál ZUŠ pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Expressively-formative potential of art school for the development of pupils with special educational needs

Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D. - USS PdF UP v Olomouci

Klíčová slova: speciální vzdělávací potřeby, expresivní terapie, základní umělecké školy, integrace

Key words: special educational needs, art-therapy, art school, integration

Abstrakt příspěvku

Příspěvek se zamýšlí nad možností integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZUŠ a upozorňuje na nevyužitý potenciál ZUŠ ve výchovně-vzdělávacím procesu. Jedná se o využití účinných faktorů expresivních terapií při výuce na ZUŠ.

Summary

The paper examines the possibility of integrating pupils with special educational needs at the art school and draws on the untapped potential of the art school in the educational process. We use factors in expressive therapies teaching at art schools.

Individuální poetoterapeutická intervence

Individual attitudes of poetry-therapy

Mgr. Pavel Svoboda, Ph.D. - ÚSS PdfUP Olomouc

Klíčová slova: poetoterapie, expresivní terapie, speciálně pedagogické terapie

Key words: poetry-therapy, expressive therapy, special-pedagogical therapy

Abstrakt příspěvku nebyl dodán.

Využití storytellingu při práci s klienty se závislostí

Kristýna Krahulcová, Mgr.; Jana Vožechová, Mgr. - ÚSS PdF UP

Klíčová slova: storytelling, práce s textem, závislost, drogy

Key words: storytelling, work with the text, addiction, drugs

Abstrakt příspěvku

Příspěvek pojednává o využití práce s textem v dramaterapii. Autorky využívají dramaterapii na oddělení Střediska sekundární prevence a léčby závislostí ve Vojenské nemocnici v Olomouci. Jednou z forem práce s klienty s drogovou závislostí je právě využití práce s textem a storytelling ve skupinové terapii. Součástí příspěvku budou u praktické ukázky prací klientů. Příspěvek se zaměřuje na kompilaci metodologie práce a její využití v praxi. Autorky poukazují na způsob, jakým lze dosáhnout symptomatické úlevy při léčbě klientů s drogovou závislostí.

Summary

The article describes the using work with the text in the dramatherapy. Autors use the dramatherapy in The Centre for secondary prevention and treatment of addictions in The Military hospital in Olomouc. One of the ways of working with clients with drug addiction recovery is just work with text and storytelling in group therapy. The paper will be of practical examples of client work. The article focuses on the compilation methodology of work and its use in practice. The authors point the way to achieve symptomatic relief in the treatment of clients with drug addiction.

Od útlaku k Divadlu Fórum

**Bc. Jan Buchta, Mgr. Šárka Kropáčková, Veronika Nýdrlová, MgA. Lenka Remsová,
Dagmar Weisbauerová, Bc. Michaela Zapletalová**
PdF MU a PdF UP

klíčová slova: Hry a techniky Divadla utlačovaných, vystavení scény Divadla Fórum, estetika situace útlaku, role Jokera, prezentace představení DF

Skrze hry a techniky divadla utlačovaných účastníci workshopu vystaví scénu divadla fórum. Workshop klade důraz na estetické zkoumání vybrané situace útlaku z naší sociální reality a na rozkrývání úlohy a poslání jokera (mluvčího) v divadle fórum. Cílem metody divadla utlačovaných je pomocí umění transformovat realitu a tím stimulovat naše kritické vnímání reality kolem nás. Workshop vychází z myšlenek a tvorby brazilského pedagoga a divadelníka Augusta Boala (1931-2009). Součástí workshopu je závěrečná prezentace pro publikum, kterému účastníci workshopu prostřednictvím vytvořené scény divadla fórum „položí otázku“, na níž budou společně v estetickém prostoru jeviště hledat odpověď pod vedením jokera. Získanou zkušenost účastníci workshopu budou reflektovat s lektory. Workshop je určen především pro studenty 4. ročníku Dramaterapie, ale je otevřen i dalším zájemcům. Kapacita workshopu: 20 lidí

From the Oppression to the Forum Theatre

keywords: Games and Technics of the Forum Theatre, building the Forum Theatre scene, aesthetics of the situation of the oppression, the role of Joker, Forum Theatre performance

In this workshop, the participants will build up a scene of Forum Theatre. We will do so through games and technics of the Theatre of the Oppressed. In the workshop, we will together investigate the aesthetics of the chosen situation of oppression - from our social reality and we will also focus onto Joker's role ("the speaker") in Forum Theatre. The aim of the method of Theatre of the Oppressed is to transform the reality by using art and so to stimulate our critical thinking about things around us. Workshop uses the ideas and work of Brazilian educator and man interested in theatre, Augusto Boal (1931 - 2009). Part of this workshop is also a final performance. The participants should here give to the audience "the Question" to which we will be all together finding "the Answer", under the leadership of Joker. The experience from the performance will be reflected with the lecturers after. Workshop is firstly for students of Year 4 - Dramatherapy, but is opened for other people as well. Max. for 20 people.